

# MEGATRENDE<sup>ER</sup>

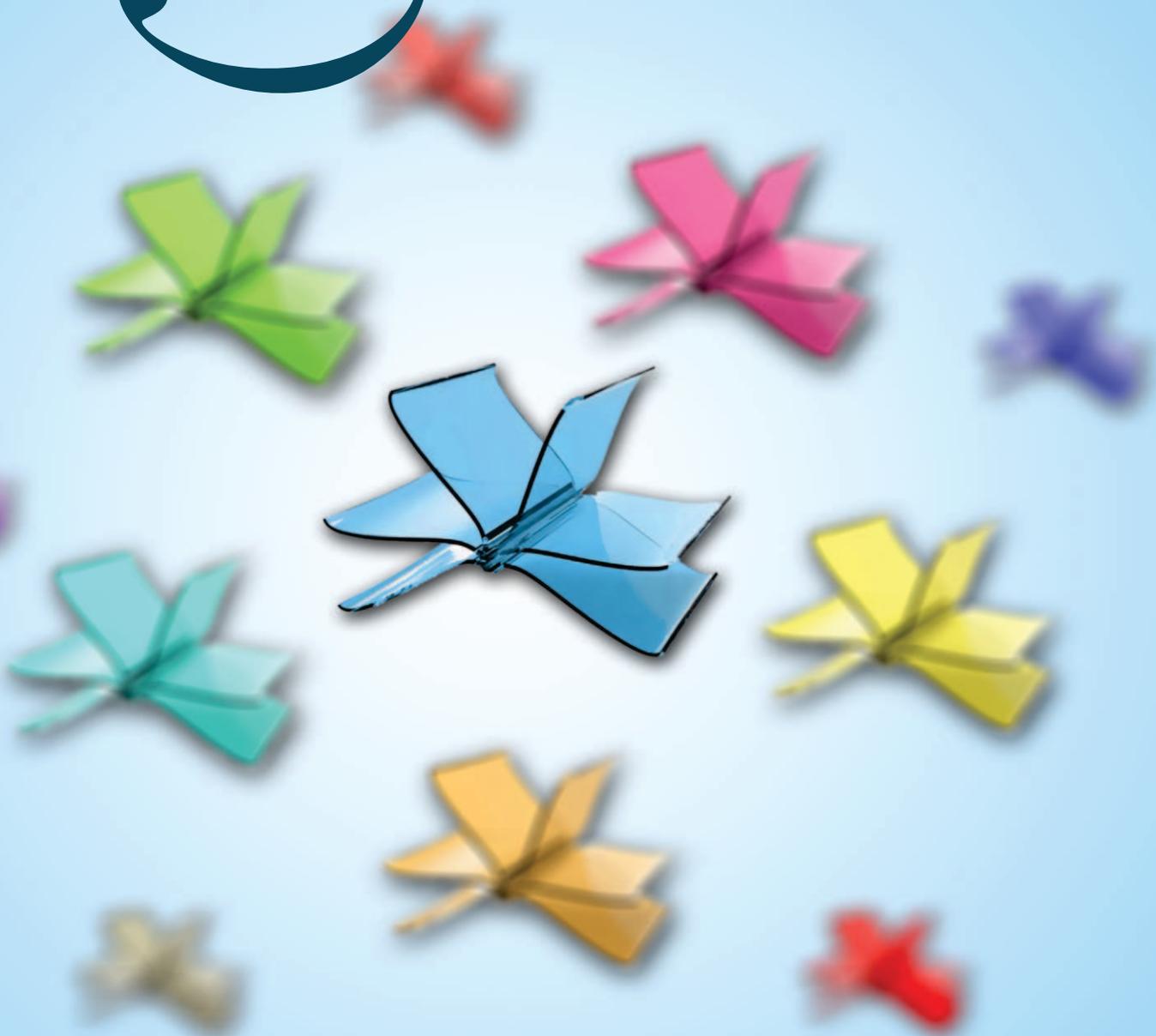
ISSN 1452-0192

JUN 2013.

BROJ

35

ČASOPIS STUDENATA  
MEGATREND  
UNIVERZITETA



u ovom broju



vesti sa megatrenda | treći simpozijum o upravljanju prirodnim resursima | Alžir | FPS Požarevac  
efikasnost ili efektivnost | Prof. dr Žarko Obradović- ličnost broja | vodič za pisanje projekta



WWW.MEGASTUDENT.CO.RS  
FORUM STUDENATA MEGATREND UNIVERZITETA  
PRIDRUŽITE NAM SE!!!



MEGATRENDER  
Časopis studenata MEGATREND univerziteta  
Jun 2013. / Broj 35  
ISSN 1452-0192

Izdavač  
Fakultet za menadžment Zaječar  
Park šuma Kraljevica bb  
19000 Zaječar  
019/430-800; 019/430-801

Za izdavača  
Dragan Randelović

Glavni i odgovorni urednik  
Ana-Marija Đurić

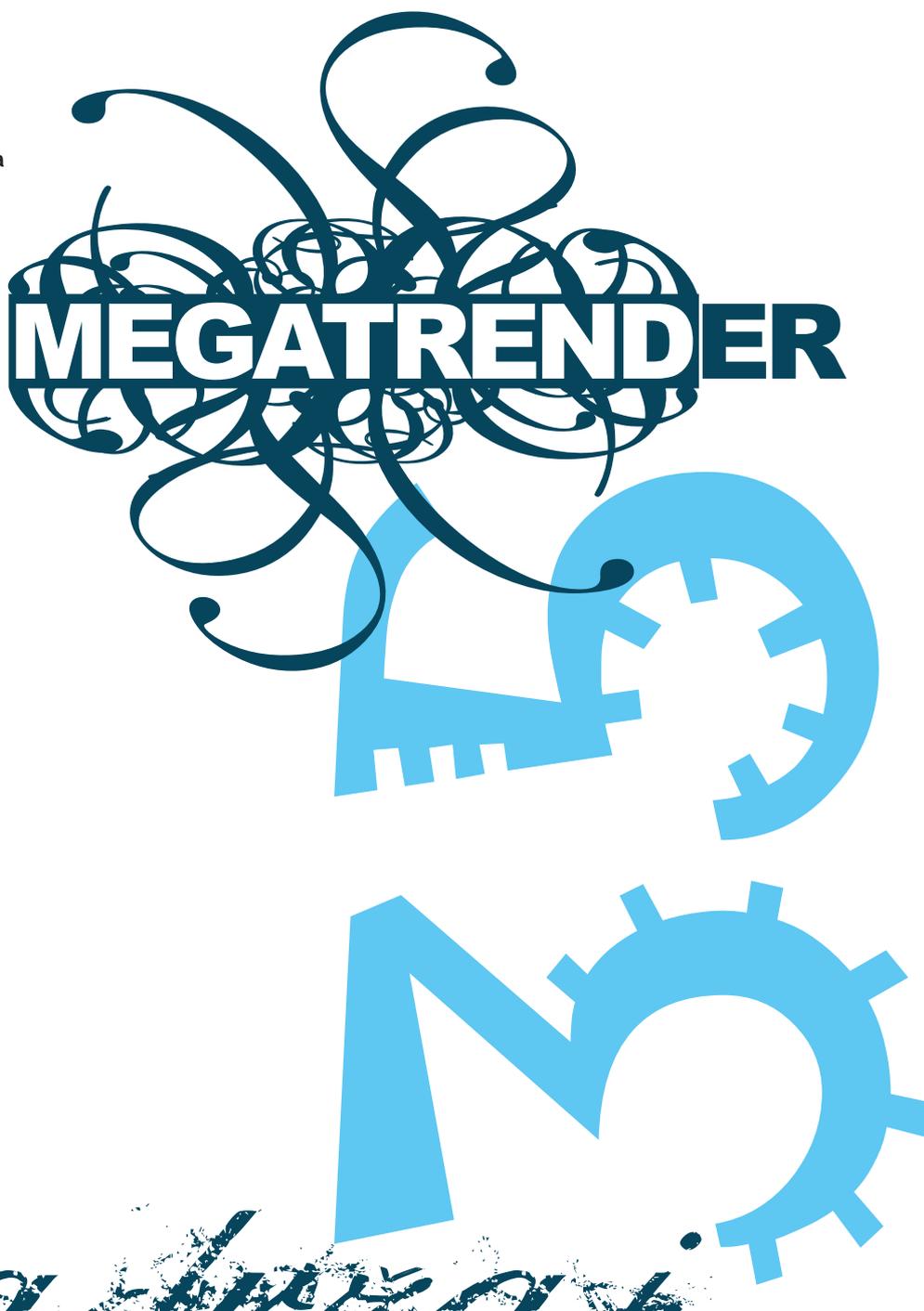
Zamenik urednika  
Aleksandra Cvetković  
Milica Đorđević

Art design  
Ana-Marija Đurić,  
Jovan Vetović

Dizajn naslovne strane  
Jovan Vetović

Lektor i korektor  
Dr Ljubiša Rajković Koželjac

Kontakt  
e-mail: [megatrender@fmz.edu.rs](mailto:megatrender@fmz.edu.rs)  
web: <http://megatrender.fmz.edu.rs>  
blog: [megatrendercasopis.blogspot.com](http://megatrendercasopis.blogspot.com)



# MEGATRENDER



- 
- [02] Reč urednika [03] Vesti sa Megatrenda  
[05] Novi magistri, masteri i specijalisti [06] Treći Simpozijum o upravljanju prirodnim resursima  
[07] Alžir-juče, danas, sutra [10] Intervju sa prof.dr Filipom Turčinovićem [12] Pozdrav iz Požarevca  
[14] Ličnost broja- intervju sa ministrom tehnološkog razvoja i nauke prof.dr Žarkom Obradovićem  
[16] Šta su MBA studije? [18] Vodič za pisanje predloga projekta (3) [20] Zašto da čitamo brže?  
[23] MEGATRENDseterka [24] Saveti za studente [26] Ginisovi rekordi  
[29] MEGATRENDER preporučuje
- 



Dragi moji, dode vreme i za rastanak...

I kao što bi neprikosnoveni Branko Radičević rekao -  
dački rastanak... u našem slučaju studentski,  
zaključujemo da nije lako...

Četiri godine su jako brzo prošle, emocije se  
prepliću, sumiramo rezultate... završetkom studija  
zatvaramo jedan krug, a otvaramo novi ciklus  
života. Ono što ćemo svakako pamtiti, pored znanja  
koje smo usvojili, jesu i prijatelji koje smo stekli u  
periodu studiranja. U vremenu koje je puno  
izazova, a, neretko, zahteva i velike napore, kada  
je potrebno rešiti neki problem ili podeliti srećnu  
vest, uz nas će, rame uz rame, stati upravo oni,  
prijatelji koje smo ovde stekli. Uvek će nam u  
sećanju ostati zajednička učenja, trema pred svaki  
ispit, kafe koje smo ispijali na pauzama... kažu,  
sitnice čine život, i zaista je tako... ovaj period  
pamtiću po sitnicama koje su mi ulepšavale  
studentske dane. Sada svako bira svoj dalji  
put.. "jurićemo" karijeru, i tražiti posao,  
usavršavati se... ali najbitnije je, postati i ostati  
dobar čovek. Takav predmet nećete pronaći ni na  
jednom fakultetu, ali učićete ga lagano,  
svakodnevno, kroz razne situacije koje će vam se  
dešavati. Fakultet je jedno veliko iskustvo, koje  
sada, ne bih menjala ni za šta na svetu. Ljude koje  
sam ovde upoznala, nosiću zauvek u srcu... pa ko  
zna... možda se opet negde sretnemo. Jedno je  
sigurno... čudni su putevi sudbine.



25. jun 2013.  
u Zaječaru  
Ana-Marija

**D**anas, kada postajem urednik, dajem  
časnu uredničku reč da ću marljivo  
učiti i pisati za vas, poštovati sve vaše  
kritike i sugestije, objavljivati tekstove koje  
vi želite i da ću držati datu reč!

Da ću voleti naš MegatrendER više od svega,

I da ću razvijati drugarstvo i jedinstvo i ideje  
za koje se studenti zalažu.

Ceniću i poštovati mišljenje svih naših  
čitalaca i sa ljubalju uređivaću svaki naredni  
broj!

ŠTAFETA JE PREDATA! MI ODOSMO NA  
ZASLUŽENI ODMOR! ČITAJTE NAS U  
OKTOBRU! ☺



## **Povodom 70 godina diplomatskih odnosa dogovorena saradnja Megatrend Univerziteta sa Univerzitetom u Havani**

Prof. dr Slobodan Pajović, prorektor za međunarodnu saradnju Megatrend univerziteta, učestvovao je, 7. maja 2013. godine, u radu konferencije u Havani, Kuba, kojom je obeleženo 70 godina od uspostavljanja diplomatskih odnosa između Republike Srbije i Republike Kube. U toku posete Kub, profesor Pajović imao je važne sastanke u ministarstvu spoljnih poslova sa zamenikom direktora Direkcije za Evropu i Kanadu i direktorom za analizu Direkcije za Latinsku Ameriku i Karibe. Prilikom posete Univerzitetu u Havani, voden je razgovor kojim su precizirane odredbe Sporazuma o saradnji Megatrend univerziteta sa Univerzitetom u Havani. Rektor Megatrend univerziteta, prof. dr Mića Jovanović upućen je zvanični poziv da poseti Univerzitet u Havani, koji je jedan od najstarijih i najuglednijih univerziteta u Latinskoj Americi, i da lično potpiše Sporazum o saradnji.

## **Nastavnici i studenti Megatrenda na međunarodnom naučnom skupu u Istočnom Sarajevu**

Od 17. do 19. maja 2013. godine Filozofski fakultet univerziteta u Istočnom Sarajevu bio je domaćin međunarodnog naučnog skupa „Nauka i globalizacija”, na kojem su svoje naučne radove predstavili i nastavnici i studenti Megatrend univerziteta. Skup je prigodnim rečima otvorila prof. dr Milanka Babić, dekan fakulteta. Filozofski fakultet u Istočnom Sarajevu ovaj događaj organizuje osmi put zaredom, a svake godine je broj učesnika sve veći. Učesnici su predstavili više od dve stotine naučnih radova, među kojima su bili i nastavnici i studenti Fakulteta za kulturu i medije i Fakulteta za poslovne studije Megatrend univerziteta.

## **Predavanje Elija Dana na Megatrend univerzitetu**

Dana 27. maja na Megatrend univerzitetu u Beogradu predavanje je održao osnivač i predsednik Evropske škole ekonomije (The European School of Economics, gospodin Elio Dana. Predavanje je održano o temi “Corporate Longevity”.

## **Megatrend univerzitet organizator prve debate “Windsor debates International” u Kanu**

U četvrtak, 13. juna, u Kanu održan je međunarodni skup pod nazivom “Vindzorske debate”. Ovaj skup je organizovao Megatrend univerzitet u saradnji sa britanskom Trgovinskom komorom u Dolini Temze. Generalna tema ovogodišnjeg skupa bila je „Izazovi globalizacije”. Među mnogim eminentnim učesnicima ovog foruma bili su ser Pol Džadž, nekadašnji direktor Konzervativne partije Velike Britanije, Jelko Kačin, izveštilac Evropskog parlamenta za Srbiju, profesor Gevin Bruks, potpredsednik Univerziteta Reding, profesori Žan Žak Šanaron i Sung Džo Park, dr Aleksandar Marković i dr Dušan Jokanović, kao i profesor Mića Jovanović.



slika levo: Prof. dr Mića Jovanović  
slika desno: Vindzorska debata

## Simpozijum o upravljanju prirodnim resursima, sa međunarodnim učešćem u Gamzigradskoj banji

Od 30. do 31. maja ove godine, u Gamzigradskoj banji kod Zaječara, a u organizaciji Fakulteta za menadžment, organizovan je treći simpozijum o upravljanju prirodnim resursima sa međunarodnim učešćem. Ovaj naučni skup, svake godine okuplja sve više učesnika, kako nastavnika i studenata sa fakulteta tako i drugih učesnika sa fakulteta sa kojima Fakultet za menadžment neguje saradnju. Na skupu je prezentovano više od 60 naučnih radova, a detaljniji izveštaj

### Ministar nauke i tehnološkog razvoja na Fakultetu za menadžment u Zaječaru

Dana 29. maja, pred prepunim amfiteatrom Fakulteta za menadžment u Zaječaru, ministar nauke i tehnološkog razvoja gospodin Žarko Obradović, održao je predavanje sa temom visokog školstva u Srbiji, obrazovanja uopšte, i planiranih reformi u budućem periodu. Nakon predavanja, studenti i nastavnici su ministru postavljali pitanja, a ovom prilikom je ministar dao i intervju saradnicima našeg časopisa, koji možete pročitati u ovom broju.

### Poseta Njegove ekscelencije ambasadora Alžira Zaječaru

U utorak, 18. juna, na Fakultetu za menadžment u Zaječaru gost je bio ambasador republike Alžir, Abdelkader Mesdoua. Ovom prilikom ambasador je održao predavanje o temi „Alžir - juče, danas, sutra“. Ovom prilikom ambasador je istakao značaj prijateljskih odnosa koje naša zemlja gaji sa ovom afričkom zemljom i da te odnose treba još više učvrstiti i intenzivirati.

### Apsolventsko veče generacije 2009/2013

U četvrtak, 6. juna 2013 godine, u Euro Club-u generacija studenata upisanih školske 2009. godine proslavila je absolventsko veče, u znak završetka osnovnih akademskih studija. Veselje je potrajalo do ranih jutarnjih časova. Redakcija Megatrendera im želi da što pre polože sve preostale ispite, diplomiraju i, svakako, pronađu posao.



# NOVI DOKTORI NAUKA, MASTERI, SPECIJALISTI

Priredila:  
Biljana Ilić

Ivan Đorđević rođen je 20. 01. 1988. u Zaječaru. Osnovnu školu i Gimnaziju završio je u Zaječaru. 2007. godine upisuje osnovne akademske studije na Fakultetu za menadžment u Zaječaru, koje završava u roku 2011. godine i stiče zvanje diplomirani menadžer. Odmah po završetku osnovnih studija, 2011. godine, upisuje master studije na Fakultetu za menadžment Zaječar. Temu master rada „Mogućnosti korišćenja energije vetra i sunca na području Timočke Krajine” prijavio je 18. 06. 2012. godine. Kandidat je master rad uspešno odbranio 29. 03. 2013. godine i stekao zvanje master menadžer.

Dragana Janković rođena je 27. 02. 1982. godine u Knjaževcu, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju sa solidnim uspehom. Fakultet za menadžment u Zaječaru završila je 2008. sa prosekom preko 8,00. Master studije na Fakultetu za menadžment u Zaječaru upisala je školske 2008/09 godine. Položila je sve ispite predviđene Nastavnim planom i programom, sa prosečnom ocenom 9,83. Temu master rada „Ekonomsko ekološki efekti uspešnog upravljanja DP Banjica”, prijavila je 10. 07. 2012. godine. Kandidat je dana 11. 04. 2013. uspešno odbranila master rad.

Vladimir Stanojević rođen je u Zaječaru 2. 10. 1985. godine. Završio je Gimnaziju u Zaječaru 2004. godine. 2006. godine upisao je Fakultet za menadžment u Zaječaru i diplomirao 2010. godine sa prosečnom ocenom 7,55. Iste godine upisuje master studije. Ispite na master studijama položio je sa prosečnom ocenom 10,00. Temu master rada „Primena modela linearnog programiranja u banci kod odobravanja kredita stanovništvu“ prijavio je 06. 12. 2011. godine. Dana 12. 04. 2013. godine kandidat je uspešno odbranio master rad na pomenutu temu.

Nebojša Jovanović rođen je 15. 04. 1971. godine u Kragujevcu gde i živi. Završio je Srednju mašinsku školu - smer energetika, Višu tehničku školu u Kragujevcu 2004. godine - smer informatika, Visoku tehničku školu strukovnih studija u Kragujevcu 2009. godine - smer računarske nauke, Fakultet za menadžment u Zaječaru 2009. godine - smer međunarodni marketing. Od 1998. g. zaposlen u Upravi saobraćajne policije u Beogradu. Master akademske studije menadžmenta, na Fakultetu za menadžment u Zaječaru, upisao je 2010. godine. Uspešno je položio sve ispite predviđene nastavnim planom i programom. Temu master rada „Upravljanje otpadom i čišćenje proizvodnja na teritoriji grada Kragujevca“ prijavio je 26. 06. 2012. godine. Dana 24. 04. 2013. kandidat je uspešno odbranio master rad.

Biljana Trifić rođena je 16. 08. 1975. godine u Sokobanji. Završila je Medicinski fakultet - osek stomatologija u Nišu, 2002. godine. Specijalističke akademske studije, na Fakultetu za menadžment, upisala je 2008. god. Uspešno je položila sve ispite predviđene nastavnim planom i programom. Temu specijalističkog rada „Faktori koji utiču na korišćenje informacionih sistema u zdravstvenom sistemu Srbije“ prijavila je 21. 05. 2012. godine. Kandidatkinja je 28. 05. 2013. uspešno odbranila svoj specijalistički rad i stekla zvanje - menadžer specijalista.

Autor:  
Ana-Marija Đurić

## TREĆI SIMPOZIJUM O UPRAVLJANJU PRIRODNIM RESURSIMA

Ove godine, u organizaciji Fakulteta za menadžment, u predivnom okruženju Gamzigradske banje održan je, treći po redu, simpozijum o upravljanju prirodnim resursima sa međunarodnim učešćem. Ovaj naučni skup, sada već tradicionalnog karaktera, okupio je mnoge naučnike,

Megatrend Univerziteta, koji je istakao važnost ovakvog jednog skupa i da bi ga trebalo negovati i sve više razvijati.

Predavači su naglasili da sve resurse koje posedujemo, obnovljive, neobnovljive i ljudske, treba koristiti, pre svega, racionalno, maksimalno štiteći bezbednost i zdravlje ljudi, kao i voditi računa o njihovoj održivosti. Osnovni motiv ovakvog skupa je da se steknu nova saznanja iz navedenih oblasti, da se izbegnu štete i maksimizira efikasnost.

Veliko interesovanje prisutnih izazvalo je predavanje dr. Branislava Mihajlovića, iz Rudarsko-topioničarskog basena Bor, koji je govorio o trendovima proizvodnje bakra u svetu, sa osvrtom na položaj Srbije. "Interesantno je da proizvodnja bakra u svetu trenutno doživljava jednu specifičnu revoluciju, na šta sam i ja želeo da ukažem, kao i mogućnost Srbije da se priključi takvom jednom trendu" - istakao je Branislav Mihajlović.

Ovakvi naučni simpozijumi u našoj zemlji su veoma retki, a Fakultet za menadžment u Zaječaru, zbog velikog interesovanja mladih naučnika i istraživača, nastaviće da organizuje skupove sa istom tematikom. Drugi dan skupa je bio obeležen tematikom kao što su održivi razvoj, globalne klimatske promene kao podizanje svesti o ekološkom problemu putem društvenih mreža, a govorilo se i o upravljanju ljudskim resursima kao jako bitnom faktoru organizacije. Bitno je istaći da su, ove godine, u velikom broju učešće uzeli i studenti, a na sugestiju prof. Dragana Mihajlovića to će od sledeće godine postati redovna praksa, jer na mladima svet ostaje.

*Vidimo se i na četvrtom simpozijumu o upravljanju prirodnim resursima!*

eminentne profesore i mlade istraživače. Dvodnevni simpozijum je okupio više od 150 autora i koautora, čiji su referati u celosti objavljeni u zborniku na engleskom jeziku. Zbornik sadrži preko 60 zanimljivih, tematski obrađenih radova, čiji su autori profesori sa fakulteta za menadžment, srodnih fakulteta kao i studenti osnovnih, master i doktorskih studija. Takođe, učešće su uzeli i svršeni studenti Rudarsko-geološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Strani naučnici i istraživači, koji su svojim referatima dali doprinos ovom naučnom skupu, istakli su da je pristup ovoj temi strateški važan, a koju u Srbiji upravo potencira Fakultet za menadžment, na svetskom nivou, i da će doprineti lakšem prodoru Srbije u svet, posebno u Evropsku uniju, pred čijim vratima se naša zemlja nalazi.

Prvog dana simpozijuma- prof. dr. Nedeljko Magdalinović, dekan Fakulteta za menadžment, otvorio je skup i pozdravio sve prisutne uz reči da skup ovakvog karaktera ne postoji nigde na prostoru jugoistočne Evrope. Prisutnima se obratio i prof. dr. Vladan Kutlešić, prorektor



*prof. dr. Vladan Kutlešić, prorektor Megatrend univerziteta otvara Simpozijum*



*učesnici Simpozijuma*

U utorak, 18.juna u amfiteatru Fakulteta za menadžment u Zaječaru, pred mnogim studentima fakulteta i privrednicima iz našeg kraja, predavanje je održao Njegova ekselencija, ambasador Alžira u Srbiji, gospodin Abdelkader Mesdoua. Predavanje sa temom Alžir - juče, danas, sutra, obuhvatilo je širok spektar tema, počev od istorijskog dela - prošlosti Alžira, zatim preko sadašnjosti, obuhvatajući i politički i ekonomski aspekt pa sve do planskih aktivnosti kojima Alžir stremi u narednom periodu. Poseban deo predavanja posvećen je saradnji između Alžira i nekada Socijalističke Republike Jugoslavije, pa sve do današnjih dana, odnosno saradnje i prijateljstva sa Srbijom. Takođe, bilo je reči i o obrazovnom sistemu u Alžiru, kako je ambasador rekao, jako bitnom temom za nas, s obzirom na to da je predavanje održano na Fakultetu ispred predstavnika naučne zajednice.

Od opštih podataka o Alžiru treba istaći da je to zemlja koja broji 37,9 miliona stanovnika, od čega je oko 75% prevashodno mlado stanovništvo, starosne dobi do 35 godina. Verouispovest je pretežno muslimanska i to 99,98% ukupnog stanovništva. Jako interesantan podatak koji je ambasador izneo prisutnima jeste velika zastupljenost žena u parlamentu, gde na svakih pet poslanika dolazi po jedna žena, što Alžir svrstava u 15 parlamenata na svetu sa najvećim brojem politički angažovanih žena. Alžir je najveća država u Africi, i kao takva u prošlosti je bila suočena sa mnogim izazovima koji su ostavili svoje posledice kako na politiku tako i na ekonomiju ove zemlje.

Alžir danas ima poprilično jaku ekonomiju, a BDP je 206,5 milijardi \$. Rast BDP-a je 3,3% na godišnje nivou. O ekonomskoj snazi ove zemlje govori i, ne tako veliki, procenat nezaposlenih od 10% ukupnog stanovništva, što je samo za nijansu više od onoga što se smatra „nedostatkom nezaposlenosti“. Ova zemlja ima jako veliki suvereni fond, koji spada u 14. najjači suvereni fond na svetu. Podaci iz ovog meseca kažu da on iznosi 77,2 milijarde \$. Spoljni dug Alžira iznosi 3 milijarde i 450 miliona \$. Valuta koja se koristi u ovoj zemlji je alžirski dinar a prema rečima ambasadora, približne je vrednosti kao i naš dinar.

Alžir je imao burnu istoriju, kako gospodin Abdelkader kaže - dve hiljade godina istorije pružanja otpora osvajačima. Od 1830-1962., dakle više od 130 godina, obeležio je period kolonijalizma, a upravo, pomenute, 1830. godine, započela je borba alžirskog naroda kroz pokrete, na čijem čelu je bio Emir Abdelkader, koji se danas smatra ocem savremene Alžirske države. O tome koliko je Alžir strateški važna zemlja, govori i podatak da je u periodu oslobađanja Afrike od kolonijalizma, Francuska bila spremna da se odrekne svih svojih kolonija, ali ne i Alžira. Dugi niz godina, u Alžiru je na snazi bio model socijalističkog upravljanja sa planskom ekonomijom. Alžir se zalagao, a ta praksa je nastavljena i danas, za odbranu ideala, borbe protiv svih oblika strane dominacije, rasizma i kolonijalizma. Takođe, zalaže se i za princip nesvrstanosti i aktivne međunarodne saradnje, a



posebno saradnje jug-jug.

Za istoriju Alžira od velikog značaja su i reforme koje su se desile 80-tih godina prošlog veka, tačnije oktobra 1988.godine. Ovaj događaj je poznat i pod nazivom “alžirsko proleće”. Alžirsko proleće podrazumeva reforme koje se ogledaju u političkoj i ekonomskoj liberalizaciji, promenama na političkoj sceni, uvođenjem višepartijskog sistema, osnivanjem udruženja, i nezavisnošću štampe. Takođe, u tom period, Alžir je prešao na tržišnu privredu.

Privredni oporavak Alžira je započeo 2001.godine, a usvojeni plan obuhvata period sve do 2014. Ono što je karakteristično, jeste da je od ukupnih investiranih sredstava, 50% bilo usmereno na humani razvoj. Plan privrednog razvoja je dosta obiman, a, primera radi, samo iz oblasti kulture planirano je da svaka od 1541 alžirskih opština dobije po jednu biblioteku. Jako je bitno napomenuti da sva ova ulaganja potiču od alžirskih sredstava, a kako je Njegova ekselencija istakao, ni jedan cent nije zatražen od međunarodnih finansijskih institucija.

Obrazovanje je jako izraženo u ovoj afričkoj zemlji, a u sklopu plana za oporavak, planirano je 600 000 novih mesta u ustanovama i univerzitetima. Izdvajaju se i znatna sredstva za naučna istraživanja i razvoj informacionih tehnologija. U Alžiru je obrazovanje potpuno besplatno, na svim nivoima školovanja, a studenti uživaju velike pogodnosti. Primera radi, u predstojećoj školskoj 2013/2104 godini očekuje se upis 9 miliona učenika. Svi univerziteti su državni odnosno javni, i ima ih ukupno 39, ali ambasador je istakao da će možda upravo naš Megatrend univerzitet biti prvi koji će započeti privatno visokoškolsko na ovim prostorima. Od ukupnog broja studenata 73,6% koristi stipendije, a skoro 50% studenata ima i besplatan smeštaj i ishranu i ovo važi za sve studente koji žive na udaljenosti većoj od 15 km od njemu najbližeg univerzitetskog centra. Jasno je da su student u jako povoljnom položaju u ovoj zemlji, a tome u prilog ide i izjava gospodina ambasadora da - “Zemlja koja ne ulaže u obrazovanje, nema ni budućnost!”

Poseban deo predavanja ambasador je posvetio alžirsko-srpskoj saradnji istaćući da su dugogodišnji, tradicionalni odnosi, zasnovani na prijateljstvu i solidarnosti. Ovom prilikom je, sa setom, govorio i o našem velikom predsedniku Titu, za koga je rekao da je bio jedan od najvećih prijatelja Alžira i da ga se i mlađe generacije Alžiraca rado sećaju. Kazao je da Alžir nikada neće zaboraviti sva njegova zalaganja i ljubav koju je gajio prema ovoj zemlji, što je ispraćeno gromoglasnim aplauzom prisutnih u amfiteatru.

Što se tiče sadašnje saradnje Srbije i Alžira, ponovna saradnja je uspostavljena 2009. godine a postoje i mnoga preduzeća koja danas posluju na teritoriji Alžira, kao što su, recimo, Energoprojekt, Hemofarm i drugi. Prošle godine, 2012, u Srbiji je obeleženo prvih 50 godina uspostavljanja diplomatskih odnosa kroz razne kulturne i umetničke manifestacije, izložbe i projekcije filmova o ovoj zemlji. A ove godine, su od maja do juna održani dani alžirske kulture u nekoliko gradova širom Srbije.

Na kraju, možemo da zaključimo da je Alžir zemlja u prosperitetu koja ima šta da ponudi Srbiji, i treba negovati uspostavljene odnose, jer, kako je sam ambasador rekao, “postoji volja i rešenost da se ide napred”. Poslednje reči ambasadora na ovom obraćanju prisutnima bile su da je **prošlost ove države bila bolna, sadašnjost je teška, ali budućnost zasigurno obećava!**

**S**igurno ste bar nekad u životu pomno posmatrali dvoje sagovornika u komunikaciji. Da li je onaj ko sluša svog sagovornika u datom trenutku zaista čuo šta mu ovaj drugi govori? Da li ga je slušao? Ili ga je samo posmatrao, a misli su mu bile na nekom drugom mestu? Pažljivo slušati nekoga ko govori nije nimalo lak zadatak. Zahteva i koncentraciju i energiju. Ipak, u većini slučajeva vredi truda i energije. **Ljudi vole onoga ko pažljivo sluša.**

Verovatno ste još u osnovnoj i srednjoj školi i sada na fakultetu primetili da profesori vrlo često prilikom predavanja gledaju samo u par osoba u toku predavanja. Jeste li se zapitali zašto? Zato što su na njihovim licima pročitali da ih pažljivo slušaju. Niko ne uživa da govori nekome na čijem licu se vidi nezainteresovanost. Da biste na predavanjima bili pažljivi i pouzdani slušalac, što vam je neophodno da biste lakše savladali gradivo, neophodno je da savladate nekoliko veština. Većina njih je uglavnom neverbalna. Evo nekoliko saveta koji će vam pomoći kako da postanete aktivan slušalac i usvojite važne stvari prilikom nečijeg predavanja.

**1. Budite tihi** - Osim što je pokazatelj osnovne kulture, ćutanje dok neko govori je i odličan način da se koncentrišete na reči svog sagovornika i da ih zaista i razumete. Ukoliko niste samo pasivan slušalac u amfiteatru, već aktivni sagovornik, svakako budite tihi dok onaj drugi govori. Važno je i da, pre nego što vi replicirate, ostavite nekoliko sekundi pauze nakon reči svog sagovornika. To je značajno zbog toga što ćete u glavi bolje „obraditi“ poruku i zbog toga što ćete ostaviti utisak da ste pažljivo slušali. Naravno, ovaj savet treba ignorisati u situacijama kada se traži da budete ekspeditivni i da odmah adekvatnim odgovorom odreagujete na sagovornikove reči.

**2. Ne zaboravite na kontakt očima** - Posmatrajte pažljivo osobu sa kojom razgovarate. Ukoliko izgubite vizuelni kontakt, lako će se dogoditi i da prestanete da slušate. Obratite pažnju na mimiku i govor tela sagovornika ili predavača. Ipak, pažljivo! Neka to bude samo u clju ispomoći da lakše primite i „obradite“ poruku. Ne dozvolite da vam odvraća misli kako neko maše rukama, namešta kosu ili širi nozdrve dok govori.

**3. Šaljite znake razumevanja** - Da biste svom sagovorniku stavili do znanja da ga pratite veoma je važno da povremeno to potvrdite klimanjem glave, ili ukoliko ste sa svojim sagovornikom jedan na jedan rečima: „u redu“, „da“, „jasno“ itd. To će biti jasan pokazatelj da zaista i čujete ono što slušate.

**4. Ignorišite sve što vas ometa** - Koliko god da ste skoncentrisani često se dešava da vam misli odlutaju. Prvi korak da prestanete da „lutate“, jeste da primetite da to radite. Sledeći korak je jednostavni trik: zapišite to što vam se „mota“ po glavi. Time ćete „pročistiti“ misli i osloboditi ih da se fokusiraju na ono što zaista treba da slušate.

**5. Obratite pažnju na govor svog tela** - Dok slušate, razmišljajte o tome kakve znake šalžete. Neophodno je da i govorom tela pokažete da pažljivo slušate i da ste otvoreni da saslušate ono što vam se govori. Zato, sedite uspravno (ležerno izvaljeni u stolici pokazujete nezainteresovanost). Nemojte držati prekrštene ruke i noge, time pokazujete zatvorenost za primanje bilo kakve informacije. Pokazatelji da pažljivo slušate mogu biti i verbalni. Ne ustručavajte se da postavite pitanje ili prokomentarišete ono što ste čuli. Ipak, u tome treba biti umeren. Nemojte prekidati predavača, niti biti neprijatni ukoliko imate drugačije mišljenje. Nađite načina da suptilno iskažete svoje neslaganje. Pod ovim se podrazumeva i to da morate kontrolisati svoje emocije. Bez toga ne možete kontrolisati svoje ponašanje i biti korektan slušalac niti sagovornik.

CAN YOU HEAR ME NOW?



# ŠTA URADITI DAN PRED ISPIT?

Pripremila:  
Marta Stojčić

*Ispitni rokovi su u toku, a mnogima teško pada da se fokusiraju i uzmu knjigu u ruke.*

*Često vas hvata nervoza, stalno vam se nešto jede, imate osećaj da nikada nećete savladati gradivo koje je pred vama i kako se približava ispit, imate osećaj kako sve manje i manje znate. Pripremili smo nekoliko saveta kako da se u poslednjih 24 sata pripremite.*

**1. Sedam sati sna** - Ako noć pred polaganje ispita provedete budni, to će se primetiti. Vrlo je važno da student noć pred ispit sebi obezbedi 7 sati sna. Nedostatak sna loše utiče na razmišljanje i koncentraciju.

**2. Što ste naučili, naučili ste** - Kao jedna od najgorih navika studenata jeste to da većina njih uči dan pred ispit. Veliki broj studenata uči kampanjski, ali gradivo stečeno na taj način je veoma nekvalitetno.

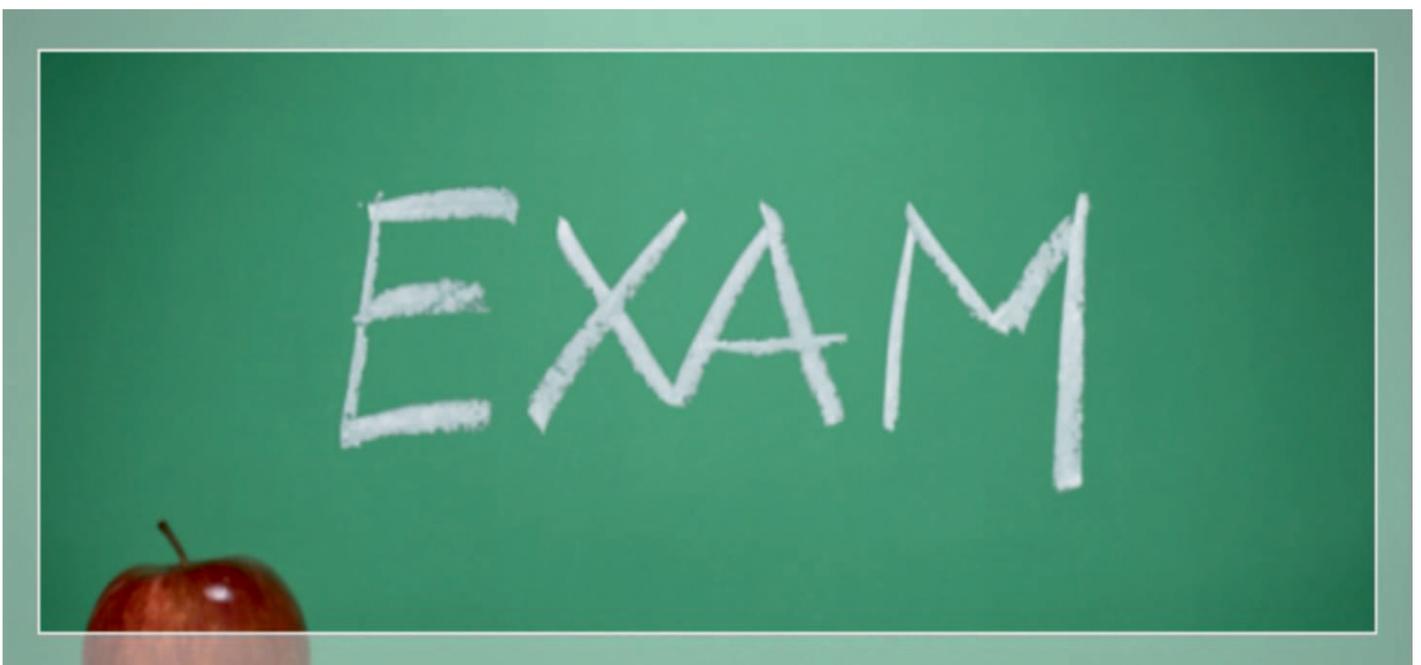
**3. Neka Vam odmor bude motivacija** - Motivi za učenjem često izostanu. Način da se to promeni je sledeći: Razmišljajte na taj način da su ispiti samo put ka onome šta želite, jer se nakon uspešnog ispitnog roka možete posvetiti svim drugim aktivnostima i ciljevima.

**4. Opuštanje** - Dan pred ispit može biti veoma stresan za mnoge studente. Jedna od preporuka za taj dan je i opuštanje uz muziku, film ili neku igricu. Sve to će Vam skrenuti misli od sutrašnjeg dana i učiniće da se osećate kao "novi".

**5. Lagana hrana** - Pred ispit treba jesti laganu hranu, voće i povrće. Takođe, treba unositi i što više tečnosti, naša preporuka su prirodni ceđeni sokovi.

**6. Mislite pozitivno** - Ono što je najbitnije pred ispit, jeste pozitivan stav. Pored svih prethodnih saveta morate misliti pozitivno jer je pola uspeha u tome.

*Zato dragi studenti, pokušajte da ispit pripremite na vreme i da dan pred ispit bude tu za Vašu psihičku pripremu i opuštanje. Srećno!*

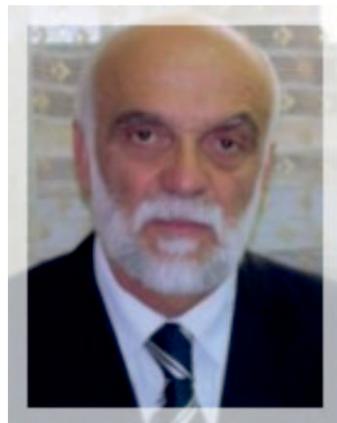


Intervju vodila:  
Ana-Marija Đurić

## SRBIJA vs EU

### Prof. dr Filip Turčinović

*U ovom broju gost naše redakcije je cenjeni prof. dr Filip Turčinović. Kao ličnost koja ima bogato životno iskustvo u pogledu studijskih boravaka na raznim prestižnim univerzitetima, priupitali smo ga i za savet studentima koji bi želeli svoje školovanje da nastave u inostranstvu. Budući da profesor predaje predmete kao što su "Pravo i regulativa EU" i "Evropske integracije", iskoristili smo ovaj razgovor da čujemo njegovo mišljenje gde se mi kao naučna zajednica danas nalazimo i koliko smo daleko od integracije u evropsko društvo. Da vam ne bismo otkrivali previše, pročitajte sami u intervjuu koji sledi...*



**MegatrendER:** Dobar dan, kako ste?

**Prof. :** Hvala na pitanju, jako dobro.



**MegatrendER:** *S obzirom na to da na našem fakultetu držite predmet Osnovi prava Evropske unije, želimo da nam ukratko iznesete svoje stavove u vezi sa mogućim ulaskom naše zemlje u EU, pošto je to sada aktuelna tema, ali ne sa političkog aspekta već sa aspekta usavršavanja studenata na evropskim obrazovnim institucijama . Da li je to naša velika šansa?*

**Prof. :** Svakako da jeste. Znače, Beogradski univerzitet ima istoriju staru oko 200 godina, a univerziteti u svetu su znatno stariji. Recimo, Karlov univerzitet u Pragu datira još iz XIV veka, a kod nas se Univerziteti masovno razvijaju tek od početka XX veka. Recimo, Univerzitet u Podgorici je osnovan 1974. godine, a u tom smislu to je jedan kratak period, i te institucije nisu još preležale "dečije bolesti". Čest problem sa kojim se suočavamo, kao naučna zajednica, jeste što na inostranim referentnim listama nema naših (srpskih) univerziteta, što zapravo znači da školujemo studente za zanimanja koja sada nisu u fokusu tražnje, o čemu posebno treba voditi računa. Gledano iz tog ugla, doškolavanje i specijalizacije naših studenata na inostranim univerzitetima sa dugom tradicijom predstavljaju, definitivno, našu veliku šansu.

**MegatrendER:** *Tokom svog stručnog usavršavanja, boravili ste na specijalizacijama u Rimu, Hagu, Londonu, Firenci, Trstu i Vašingtonu, što je, pretpostavljamo jedno neprocenjivo životno iskustvo. Kada sada pogledate iza sebe, možete li da kažete da ste ispunili ciljeve koje ste sebi postavili kao student?*

**Prof. :** Znanje je neki permanentni proces. Čovek stalno mora da uči. Ja sam već u sedmoj deceniji života, a u nastavi radim od 1982. godine. Uvek mi je nekako glavni cilj bio usavršavanje i nastavak školovanja na reprezentativnim univerzitetima. Na početku, nisam mislio da ću boraviti na toliko institucija, znate, Pravni fakultet u Firenci je jedan od najboljih na svetu, pa, u tom smislu, taj svoj cilj sam i ostvario.

**MegatrendER:** *S obzirom na to da ste boravili na velikom broju inostranih institucija, možete li da napravite paralelu između našeg i njihovog obrazovnog sistema?*

**Prof. :** Ja sam bio u takvoj prilici i mogu da kompariram. Sigurno je da su to dva potpuno različita sistema. Svaki za sebe predstavlja zasebnu antropološku celinu sa brojnim faktorima, o kojima bi, kada bismo pričali ponaosob, trebalo mnogo vremena. Pazite, često čujemo da kažu kako je Amerika nekulturna, a, opet neki od američkih univerziteta kao što su Harvard i Kolumbija, koji su osnovani još u XVII veku, dali su mnoga svetska imena, nosioce Nobelove nagrade, a, sa druge strane, imamo naše studente, koji su jako kvalitetni, koji se vrlo brzo i bez problema uklope u njihov obrazovni sistem, što pokazuje da ima i nečeg dobrog u našem obrazovnom sistemu. Karakteristika našeg sistema je da se kroz njega prolazi više teoretski a manje praktično, a moderni zahtevi su mnogo drugačiji - sofisticirana znanja, treća tehnološka revolucija, no i u tom pogledu, naši studenti poseduju znanja. Danas se brže živi i moraju da budu brže i komunikacije. Ja sam oduševljen, recimo, epskom poezijom, koja je naše najveće blago, ali ona se može "primeniti" samo u određenim trenucima, nije univerzalna. Ono što je sigurno, jeste da Srbija ima šta da ponudi Evropi i svetu.

**MegatrendER:** *Imate li sada neki neostavreni san, koji i dalje sanjate?*

**Prof. :** Imam uvek, po godinama sam jako blizu starcu, a u srcu sam još uvek dečak, još aktivno igram fudbal. Možda se ne mogu više nadati nekoj velikoj ljubavi, ali verujem da uvek postoji neka druga vrsta ljubavi koja pokreće sve aktivnosti, nova istraživanja, nova saznanja...

**MegatrendER:** Šta biste poručili studentima koji su u dilemi što se tiče nastavka studija u inostranstvu?

**Prof.:** Ja kažem svima da vas sve doživljam kao svoju decu. I mogu naše studente da posavetujem, kao što bih i njih. Da bismo definisali svoje odnose sa drugima, moramo dobro da ih poznajemo. Svi narodi imaju svoje osobenosti i, da bismo definisali sa njima relacije, moramo dobro da ih poznajmo da bismo imali prave odgovore. U vremenu iza nas, imali smo mnogo improvizacija koje su nas skupo koštale, pa u skladu sa tim preporučujem svim mladima da stalno rade na svom znanju, da ga igraju na sofisticiranom udelu, i kako kaže Šopenhauer- treba čitati najbolje pisce, jer od njih možemo dobiti najbolju poruku.

**MegatrendER:** Kako ste Vi, uopšte, izabrali svoj životni poziv?

**Prof.:** Po završetku srednje škole, imao sam nameru da studiram svetsku književnost, što sam i upisao, a interesovao sam se i za fiziku i usput igrao fudbal. Uporedo sam upisao i prava i, kada sam video da se tu dobro snalazim, onda sam krenuo na nauku. Profesor sam na univerzitetu od 1982. godine, ali trebalo mi je dosta vremena da se izborim za svoje mesto pod suncem.

**MegatrendER:** Iz Vaše biografije, a i iz Vaših priča, znamo da ste bili pomoćnik saveznog ministra za spoljnu trgovinu. Možete li sa studentima da podelite neku zanimljivu priču iz tog perioda?

**Prof.:** Pa moglo bi u jednom islamskoj zemlji sam imao posao sa jednim partnerom koji je bio oksfordski đak. U takvim saradnjama, prilikom pregovora potrebno je ostvariti i neke neformalne, neposredne kontakte, i kada se završi taj poslovni kontakt, onda kreće priča koja ima ličnu dimenziju. Odveo me je u svoj harem, gde sam video da on ima četiri žene, čime sam ja bio malo zbunjen, i jako me je začudilo kada sam video da nastojnica harema (glavna žena) ima oko 80-90 godina. Nije imao dece sa svima njima, ali sve su jako poštovala najstariju, jer kod njih postoji hijerarhija koja se mora poštovati.

**MegatrendER:** Hajde da se vratimo na fakultetske teme - u Beogradu držite predmet Evropske integracije, pa u skladu sa tim, koji je Vaš savet kako da se, kao društvo u celini, brže integrišemo u evropsku naučnu zajednicu?

**Prof.:** Pristup treba da bude neposredan. Svaki mladi, dobar student, koji pokazuje dobre rezultate i odlično vlada stranim jezicima, treba i mora da ide na specijalizaciju na neki od evropskih univerziteta, gde će steći znanja koja, kasnije, može primeniti i kod nas.

**MegatrendER:** Na Fakultetu za menadžment važite za jednog od omiljenih profesora- Da li je teško izgraditi imidž profesora koga student izuzetno ceni i traže za svog mentora?

**Prof.:** Ovde sam, na fakultetu, već 11 godina. I moj otac je radio u Zaječaru, tako da imam i emotivnu vezu sa ovim gradom. Ja se trudim da svoja predavanja prilagodim vama, studentima. U Italiji je, recimo, profesor neprikosnoven, centralna figura, dok je u Americi totalno druga priča, tamo je akcenat na interaktivnosti. Istina je negde na polovini, a mi profesori moramo vas da slušamo kako bi se predavanja izvodila kvalitetno i na obostrano zadovoljstvo.

**MegatrendER:** Poštovani profesore, hvala Vam mnogo na izdvojenom vremenu, i za kraj bih Vas još zamolila da poručite nešto studentima Fakulteta za menadžmet?

**Prof.:** Neka to bude citat iz Knjige mudrosti - "Teško onima koji za zlo kažu da je dobro, a za dobro da je zlo!"



*Od ovog broja (a nadamo se i ubuduće) krećemo sa inteziviranjem saradnje između institucija koje rade pod okriljem Megatrend univerziteta. Ovog puta, predstavljamo vam Fakultet za poslovne studije u Požarevcu, koji ima oko četiri stotine upisanih studenata. Ova institucija je od strateškog značaja za braničevski kraj. Kakva je organizacija, profil studenata koji upisuju fakultet, čemu se teži, otkriva nam dr. Ivan Ivanović, asistent na FPS-u u Požarevcu.*

Dosadašnju praksu sistema obrazovanja u našoj zemlji pratila je neefikasnost u smislu nepoklapanja stečenog sa primenjenim znanjem u praksi. Živeći i radeći u takvom okruženju, poslednjih godina se intenzivno stavlja akcenat na praktičnu primenu znanja, što je verifikovano tzv. Bolonjskom deklaracijom i osnivanjem mnogih privatnih škola i univerziteta gde se takva praktična znanja l stiču.

MEGATREND International Expert Consortium Limited London je konsultantsko-obrazovna kuća, osnovana 1980. godine, iz koje se razvila obrazovna grupacija „Megatrend“ u Jugoslaviji. Užurbane pripeme koje su trajale više meseci, sukcesivno zaokružuju kadrovsku, organizacionu i tehničku osposobljenost Fakulteta. Ipak, pred Fakultetom su novi izazovi, predstoji trnovit put stalnog dokazivanja i istinska intencija daljeg ambicioznog razvoja i prosperiteta, a na izražajno burnom i dinamičnom tržištu visokog obrazovanja u Srbiji. Sve je to ukazalo na potrebu da se na Fakultetu za poslovne studije u Požarevcu osmisli i kreira agilan i efikasan marketing plan aktivnosti fakulteta.

Misija fakulteta je „**Student je na prvom mestu**“, ali treba imati u vidu da veći broj drugih privatnih i državnih fakulteta gromoglasno potencira ovu krilaticu. Bitno je ko se nje autentično i kreativno drži. Sve mora biti podređeno studentu (apsolutna dostupnost do svih poželjnih informacija koje se odnose na studiranje i slično).

Zadatak fakulteta jeste dostizanje konačne afirmacije kroz realizaciju aktivnosti

neophodnih za dobijanje akreditacije i stalan napor u povećanju kvaliteta usluga koje pružaju, a koje se odnose na kvalitet nastave i ljudi koji je obavljaju, mesto i izgled slušaonica, cenu usluga i propagandni materijal. Fakultet za poslovne studije Požarevac, pri Megatrend univerzitetu je uslužna institucija. Fakultet, dakle, nudi apstraktnu ponudu - gde nije vidljiv „fizički proizvod“.

Jedinstvenost usluge ogleda se u tome što su organizovane specijalističke i magistarske studije iz više akademskih i naučnih disciplina, a jedan je od retkih fakulteta koji je razvio odnose sa više akademskih institucija širom sveta, čime ne samo da podiže ukupni obrazovni nivo, već nudi studentima i mogućnost studiranja u inostranstvu u okviru atraktivnih programa.

## MARKETING PLAN

Situaciona analiza spoljašnjeg okruženja podrazumeva analizu konkurentskog, ekonomskog, političkog, pravnog, tehnološkog i socio-kulturnog okruženja. Što se tiče konkurentskog okruženja može se reći da na regionalnom tržištu postoji konkurencija (Obrazovni centar Kodeks sa isturenim odeljenjima Više poslovne škole Beograd, Više poslovne škole Novi Sad i Ekonomskog fakulteta Niš, Konsultacioni centar Kostolac sa isturenim odeljenjem Više poslovne škole Čačak). Međutim, program usluga FPS Požarevac je na višem nivou kvaliteta od ostalih, može da zadovolji sofisticirane zahteve koji evidentno postoje na tržištu i

time preuzme znatan deo konkurentskog tržišnog učešća. Stabilizovanje ekonomske situacije u zemlji i držanje inflacije pod kontrolom se očekuje u dužem roku što predstavlja pozitivan faktor, za razliku od političke situacije gde su stalna previranja i stalne izmene u zakonima koje donose, a koje se odnose na sistem obrazovanja i školovanja. Od pravno regulatornog okruženja se očekuje da u bliskoj budućnosti okonča proces akreditacije fakulteta. Promene tehnološkog okruženja su veoma značajne, čak revolucionarne, što je posebno uočljivo kod veoma brze primene savremenih tehnoloških rešenja u domenu tzv. „informacione tehnologije“, koju karakteriše kompjuterizacija nastave. Socio-kulturološko okruženje i izmena životnog stila je, svakako, od ključne važnosti u tom smislu što raste interesovanje mladih za studiranje koje je danas obogaćeno raznovrsnim elementima kulture, sporta, zabave, razonode i rekreacije. Analiza tržišta podrazumeva da su ciljno tržište fakulteta učenici maturanti kao budući studenti. Kvalitetom usluga koje pruža može se relativno lako postići lojalnost kod studenata, tačnije pridobijanje novih studenata iz generacije u generaciju. Korisnici usluga fakulteta žele, pre svega, kvalitet i individualizaciju usluga tj. prilagođavanje njihovim zahtevima. Ispunjavanjem istih, dolazi se u situaciju ponovnog dolaska, a to je primarni uslov dogoročnog uspeha. Ono što budući studenti zahtevaju, tiče se kvalitetnog kadra i nastave, obezbeđenosti prostora i sredstava za edukaciju, i, naravno, niže cene usluga.



Unutrašnje okruženje ili interne mogućnosti fakulteta su na zavidnom nivou, a podrazumevaju dovoljan broj zaposlenih, pozitivan imidž nastavničkog kadra, korektnu komunikaciju i predusretljivost osoblja; prikladnost fizičke pozicije Fakulteta; odgovarajući materijal oglašavanja (informatori, edukativne brošure, promo materijali); savremena opremljenost učionica i kancelarija, oglasne table, računari; pristupačna cena studiranja (u više rata); identitet i simboli fakulteta koji simbolizuju atraktivnost i poželjnost studiranja na Megatrendu.

Danas u turbulentnom „tržištu“ visokog obrazovanja (koje se monolitno odslikava u Požarevcu i Braničevskom okrugu) i te kako bi trebalo da se izgradi razumevanje opšteg, a posebno ciljnog auditorijuma, da se profilise i osnaži (marketinška) komunikacija, da se postave temelji za doslednu posvećenost kvalitetu u poslovnom radu Fakulteta i odnosom prema studentima (potencijalnim, aktuelnim i bivšim). Naime, mnogi fakulteti u Srbiji u svojim marketinškim informativnim materijalima i objavama naglašavaju da je student stavljen u centar pažnje. Ipak, da li je to baš tako?!

Na FPS u Požarevcu, svakako da student mora biti na pijadestalu pažnje i to se postiže smišljenom marketinškom strategijom, doslednom implementacijom i dobrim vodstvom. Studente bi, naravno, prvenstveno trebalo najviše da zanima kvalitet nastave i efikasan sistem funkcionisanja pratećih aktivnosti i službi na fakultetu.

U interesu je Fakulteta da privuče

talentovane, u s p e š n e maturante; mlade ljude spremne da uče, željne novih saznanja i izazova. Treba ubediti b u d u ć e studente (ali na taktičan, kreativan i senzitivna način) da je Megatrend pravi izbor za njih; da će n j i h o v o znanje, nakon završetka fakulteta, da se valorizuje veoma brzo. Na izvestan način, tako se i radi. Megatrend poseduje integrisani obrazovni sistem, snažnu reputaciju ugledne visokoškolske ustanove i van granica Srbije, apsolutnu sinhronizaciju sa Bolonjskom deklaracijom i u odnosu na poslovne škole i fakultete u okruženju (ne samo u Braničevskom okrugu, već i šire), može se slobodno apostrofirati, potpuno je konkurentan i inventivno i obrazovno superioran.

Megatrend je u sistem visokog obrazovanja u Srbiji uveo nove modalitete studiranja i usvajanja znanja. Fakultet za poslovne studije u Požarevcu morao bi da prenosi stav i uverenje da su studenti po okončanju studija spremni da krenu u tržišnu utakmicu, da Megatrend stvara nove generacije stručnjaka - koji su kadri da istinske privredne probleme modifikuju u realne rešive izazove. Megatrend stimuliše kreativnost i preduzetnički duh, inicira slobodu mišljenja, uz respektovanje različitosti i uvažavanje drugih. Akcenat je stavljen na individualni razvoj svakog studenta, ali i na timski rad i razvitak interpersonalnih veština. Studenti na Megatrend univerzitetu imaju priliku da uče od svetski priznatih predavača, koristeći najmoderniju literaturu. Oni su na ovom univerzitetu stekli znanja koja su im bila od pomoći u započinjanju karijere u oblastima biznisa i ekonomije. Mnogi od njih su danas i sami priznati stručnjaci i predstavljaju najveću garanciju kvaliteta Megatrend univerziteta.

Jednom rečju, student je klijent i sve je usmereno njegovom što kvalitetnijem i efikasnijem

obrazovanju. Stalno se održavaju kolokvijumi i testovi, zadaju se domaći zadaci i organizuje izrada projekata u cilju što boljeg opismenjavanja i obrazovanja sadašnjih studenata, a budućih stručnjaka.

### Segment menadžmenta

Upravljanje kvalitetom je danas *conditio sine qua non* i u segmentu visokog obrazovanja. Megatrend univerzitet je na vreme uvideo veoma veliku važnost da se pragmatično i ozbiljno postavi prema standardizaciji značajnih uslužnih aktivnosti u gro domena na Fakultetu.

Univerzitet je već naštimovao visoku notu standardizacije u kvalitetu odnosa sa studentima. Svakako, najbitniji je visok kvalitet u procesu izvođenja predavanja i vežbi. Student / maturant, u principu, može da prepozna fakultete ili visoke strukovne škole koji sprovode dobre usluge studiranja (iz kojih se dobija solidno znanje) i onih koji nude superioran kvalitet iz kojih proistekne bogato znanje, ali i ostale prisetižne vrednosti - brzo zapošljavanje, lakše snalaženje na poslu i u životu i slično;

Megatrend univerzitet već aplicira i prati (u naučnom, upravljačkom i drugom smislu) vodeće univerzitete u svetu - usaglašavajući procese, kvalitet i tehnike izvođenja nastave sa globalnim trendovima. FPS u Požarevcu, stoga treba da kontinuirano usavršava i podiže standarde kvaliteta na više nivoe;

Na mnogim uspešnim i visokoškolskim ustanovama širom zemlje i u svetu uočena je snažna interakcija između nivoa zadovoljstva studenata, angažovanog stručnog kadra i uspešnosti i efikasnosti fakulteta. To bi trebalo da bude i smernica u razmišljanju i pragmatičnom delovanju na Fakultetu za poslovne studije u Požarevcu.

Pred Fakultetom za poslovne studije su istinski izazovi šireg spektra i samo odlučnom i mudrom poslovnom politikom i kvalitetnom marketing strategijom sva tržišna iskušenja se mogu uspešno prevazići.

*Do nekog narednog čitanja, veliki pozdrav iz Požarevca! ☺*

Intervju vodile:  
Ana-Marija Đurić  
Vesna Jovanović

## NAJUPORNIIJI SU NAJUSPEŠNIJI Prof.dr Žarko Obradović

Dana 29. maja 2013. godine, Fakultet za menadžment u Zaječaru posetio je ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, prof. dr Žarko Obradović. Ministar se obratio studentima i nastavnom kadru pred punim amfiteatrom fakulteta gde je objasnio značaj visokog obrazovanja i strpljivo odgovarao na pitanja studenata i prisutnih profesora. I nas je zanimalo šta ministar ima da kaže o našem fakultetu, obrazovanju uopšte i budućim planovima ministarstva, a šta je kazao, pročitajte u intervjuu koji sledi.



**MegatrendER:** Dobar dan, hvala na ukazanom vremenu da odradimo intevju za studentski časopis Megatrender, za početak, kako Vam se dopada ovde kod nas?

**Ž.O.:** Dobar dan, hvala Vama na pozivu, lepo je ovde, prirodno okruženje je pravo ono u kojem studenti mogu nesmetano da uče, stiču nova znanja i ujedno uživaju u lepotama prirode koja ih okružuje.

**MegatrendER:** Gospodine ministre, Fakultet za menadžment je jedina privatna visokoškolska ustanova na prostoru Timočke Krajine, sa 16 godina uspešnog rada iza sebe i nekoliko stotina diplomiranih menadžera. Nakon Vaše posete i održanog predavanja, možete li da podelite svoje utiske o fakultetu sa našim sadašnjim i budućim studentima?

**Ž.O.:** Ovaj Fakultet je poslednjih nekoliko godina pokazao da nadaleko nadilazi prostor na kojem se nalazi i grada u kojem radi, kao i univerziteta u čijem je sastavu, jer, pre svega, zahvaljujući saradnji koju ima sa stranim partnerima iz regiona i šire, pokazao da poseduje studijske programe (prim. aut. osnovne, master i doktorske studije), i kvalitetni kadar, koji mogu da budu deo svakog naučno-istraživačkog procesa, što dokazuje kvalitet ove naučne institucije. Takođe, istakao bih i kvalitet međunarodne saradnje koju uspešno ostvaruje sa fakultetima u regionu, što je jako značajno za odabir fakulteta prilikom upisa novih studenata. (prim.aut. Fakultet sprovodi zajednički program doktorskih studija iz oblasti ekonomije i menadžmenta prirodnih resursa sa Univerzitetom LUM Jean Monnet iz Barija.)

**MegatrendER:** S obzirom na to da ovog meseca kreće nova kampanja za upis na fakultete širom Srbije, pa i na Fakultetu za menadžment, čemu mogu da se nadaju budući studenti?

**Ž.O.:** Mi, kao ministarstvo, možemo da vam ponudimo kvalitetno obrazovanje, ali ne i siguran posao, što je posledica ekonomske situacije koja već godinama postoji u našoj zemlji. Važno je da znate da ne uspevaju najbolji već najuporniji. I ja sam kao vrlo mlad bio bez posla šest godina u mnogo bolje vreme nego što je to danas. To sam iskoristio da odslužim vojsku, završim postdiplomske studije, a radio sam preko zadruge. Iz ličnog primera, zato, često ističem da je vrlo važno biti uporan i istrajan.

**MegatrendER:** Kako biste Vi, kao ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, ocenili stanje u prosveti danas?

**Ž.O.:** Generalno sam zadovoljan onim što smo uradili, ali da je bilo više novca, uradili bismo, svakako, i znatno više. Ipak, biću još zadovoljniji kada se nauku bude izdvajalo 7% BDP-a, što trenutno nije slučaj. Zbog aktuelne ekonomske situacije, vrše se neka prekraranja, ponekada, na žalost, i nauštrb kvaliteta, ali ministrastvo ipak nastoji da planirane aktivnosti odradi što je bolje moguće i sa približnim šansama za sve. Što se visokog obrazovanja i fakulteta u Srbiji tiče, bilo oni državni ili privatni, sve su to akreditovani studijski programi, a najvažnije je da znamo da je znanje naš najveći resurs u državi, a od velikog je značaja i za svaku lokalnu samoupravu, a ovde u ovom delu Srbije, pogotovo, zbog demografske situacije. Nastojim da saslušam sugestije i studenata i profesora kako bih mogao da sagledam šta je ono što bi ministarstvo moglo da učini i unapredi postojeći nivo kvaliteta.



**MegatrendER:** U kojem pravcu su usmereni naponi ministarstva koji se odnose na osavremenjivanje nastavnih programa, pošto su dosadašnji zastareli?

**Ž.O.:** Usvojili smo četiri zakona, promenili peti, imamo nameru da usvojimo još tri i izmenimo jedan. Završavamo strategiju obrazovanja. Promene se moraju dešavati, a tendencija je i u svetu da se znanje što više može primeniti u praksi. Ipak, suština je u tome šta se dešava u učionici i kako nastavnik prenosi svoja znanja. Ako se trudi da što plastičnije i neposrednije objasni, usvojićete znanje, ali ako samo ispredaje, ostaćete, na žalost, uskraćeni.

**MegatrendER:** *Kako zadržati mlade talente u Srbiji?*

**Ž.O.:** Suština je šta motiviše mladog čoveka da ostane i radi ovde ili da ode. Odlazak na doškolovanje u inostranstvo može biti veoma koristan. Pitanje je i da li bi Tesla bio Tesla da nije otišao u Ameriku. Ne može se ovde ni naučiti sve što bi talentovani đaci i studenti želeli, ma koliko mi smatrali da je naš obrazovni sistem kvalitetan. Najveći broj mladih koji ode u inostranstvo želi da tamo nauči što više, ali i da se vrati u Srbiju i da to znanje primeni.

**MegatrendER:** *Da li smatrate da državni i privatni fakulteti uvažavaju jednako poštovanje u Srbiji, i šta ministarstvo čini povodom izjednačavanja diplomaca sa ovih institucija?*

**Ž.O.:** Zakoni koje ministarstvo donosi i kao i strategija obrazovanja, važe za sve visokoškolske institucije, bez izuzetaka. Naravno, svaka institucija je u određenom delu, autonomna. Što se direktnog odnosa tiče, državni fakulteti su, možda u malo boljoj poziciji iz razloga što imaju dugu tradiciju, a privatno visokoškolsko je započelo sredinom devedesetih kada je nastao i Megatrend univerzitet. Danas, rekao bih, nijanse su u pitanju. KONUS (prim.aut. Konferencija Univerziteta Srbije) čiji je potpredsednik i rektor Megatrenda, prof.dr Mića Jovanović, ulaže trud i napor kako bi upravo i Fakultet za menadžment a i celokupan Megatrend univerzitet uzdigao na jedan viši nivo kvaliteta i svršene diplomce uspešno integrisao u tražene profile u privredi.

**MegatrendER:** *Poštovani gospodine ministre, zahvaljujemo se na izdvojenom vremenu i ukazanom strpljenu, pa bismo Vas još, za kraj, zamolile za poruku studentima Fakulteta za menadžment?*

**Ž.O.:** Ponoviću ponovo da je znanje, definitivno, naš najveći resurs, i da je to nešto što će im otvoriti mnoga vrata u životu. I na ovom Univezitetu, kao i na ostalima u Srbiji, može se steći znanje koje je primenljivo svuda u svetu, a suština svega je biti uporan, uporan i samo uporan jer, ne uspevaju najbolji već oni najuporniji!



*S leva na desno : Ana-Marija Đurić, urednica Megatrendera, prof.dr Žarko Obradović, ministar i Vesna Jovanović, saradnik časopisa*



*Prof. dr Žarko Obradović pred punim amfiteatrom*

## ŠTA SU ZAPRAVO MBA STUDIJE?

**M**BA (Master of Business Administration) su međunarodno priznate studije usmerene na razvoj praktičnih poslovnih znanja koja su potrebna u oblasti upravljanja poslovanjem (business management). Drugim rečima, smisao MBA studija bi trebalo da bude unapređenje sopstvenog posla korišćenjem spoja nauke i najbolje prakse.

MBA najčešće upisuju ljudi koji imaju sopstvene firme i žele da poboljšaju svoje poslovanje, kao i oni koji žele da u karijeri napreduju do upravljačkih pozicija i da unaprede svoja menadžerska znanja. MBA studije predstavljaju kombinaciju formalnog i neformalnog obrazovanja, jer se MBA sistem studiranja sprovodi na način kako se obavlja edukacija na stručnim kursovima.

MBA studije su trenutno najpopularniji akademski program na svetu i na globalnom nivou postoji preko 2.500 različitih MBA programa. Prvo su uvedene na američke univerzitete, a sa vremenom se njihov program prilagođavao novim potrebama tržišta rada. Obično traju dve godine, ali su u poslednje vreme jednogodišni MBA programi postali izuzetno popularni. Nastava se održava uglavnom na engleskom jeziku, a mnoge institucije van engleskog govornog područja nude MBA programe i na maternjem jeziku.

### Koje oblasti se mogu izučavati na MBA studijima?

Na sajtu NajStudent.com u odeljku MBA studije aktuelna je ponuda ovih obrazovnih programa iz menadžmenta, finansija, bankarstva, marketinga, ljudskih resursa i elektronskog poslovanja. Pored ovih predmeta, tu su i veštine timskog rada, komunikacije, liderstva i na taj način se stiču znanja potrebne za različite upravljačke pozicije. Većina ovih programa se odnosi na inostranstvo, mada se sve češće pojavljuju i mogućnosti studiranja u Srbiji.

Mnogi zaposleni su često u potrazi za poslovnim studijama koje su usmerena ka sticanju praktičnih i primenjivih znanja („Tvrde veštine“- *hard skills* veštine potrebne za obavljanje određenog posla koje se stiču formalnim obrazovanjem), kao i veština komunikacije, prezentovanja, pregovaranja („Meke veštine“- *soft skills* su vezane za lični razvoj pojedinca i odnose se na način komunikacije, sposobnost istovremenog obavljanja više poslova, uklapanje u novu radnu sredinu, itd.). Zato i ne čudi da su MBA studije jedan od najpopularnijih akademskih programa na svetu za talentovane pojedince koji traže svoje mesto u menadžmentu velikih kompanija. One ne obavezuju studenta da prethodno završi osnovne studije iz iste oblasti (preporučuje se da je upoznat sa oblašću za koju se opredelio), ali je neophodno imati prethodno radno iskustvo. Najispravniji put ka MBA studijama je: **osnovne studije - master studije - radno iskustvo - MBA studije.**



# 20 SAVETA ZA EFIKASNO UPRAVLJANJE VREMENOM U UČENJU

Autor:  
Ana-Marija Đurić

*Pred vama se nalazi 20 najvažnijih saveta za efikasno upravljanje vremenom u učenju:*

1. Važne aktivnosti u učenju obavljajte rano ujutru, jer se vreme za obavljanje teških zadataka pronalazi sve teže kako dan odmiče.

2. Počnite dan sa pozitivnim razmišljanjem. Pokušajte da mislite o pozitivnim stvarima na samom početku dana. Ovo će vam pomoći da uđete u pozitivno stanje svesti.

3. Imajte lagani doručak bez žurbe i krenite na učenje relaksirani. Dobar doručak će vam dati energiju potrebnu za dan pred vama.

4. Pokušajte da izbegnete jutarnje navike. Gledajte da izbegnete ili sprečite jutarnje rituale kao što su slušanje vesti, gledanje televizijskog programa, čitanje novina i slično. Prebacite ove aktivnosti u manje produktivan period dana kao što je pauza za ručak.

5. Isključite sve sadržaje na računaru koji nisu povezani sa obrazovnim sadržajem dok učite. Ne dozvolite da vas četovanje ili primanje elektronske pošte poremeti u učenju. Odvojite vreme za slanje i primanje mejlova. Dva termina dnevno su sasvim dovoljna.

6. Izbegavajte slanje SMS poruka i priču telefonom u vreme učenja. Mogu vas značajno poremetiti. U periodu pauze ova aktivnost je dozvoljena.

7. Dobro poredajte prioritete. Napravite razliku između hitnog i važnog. Hitno može vrlo često biti "ćorak" koji vam samo oduzima vreme. Česta greška je da se energija gubi na hitne poslove i da se sve ostalo ostavlja po strani.

8. Završite započeti zadatak pre nego što pređete na nešto drugo. Razmislite na trenutak koliko je vremena potrebno za pripremu važnog zadatka. Ukoliko zadatak prekinete na pola puta, postoji velika šansa da ćete morati da ponovite ovaj pripremni deo posla.

9. Ne posmatrajte radni sto kao mesto za odlaganje papira. Papiri mogu da vam oduzmu sat dnevno ako stalno nešto tražite i ako vas to stalno ometa. Mnogi ljudi imaju naviku da im radni sto postane gomila spiskova obaveza, dokumenata, pisama, telefonskih poruka itd.

10. Zadatke sa kojima se suočavate, rešavajte postupno. Nikako ne čekajte da se nagomilaju kako biste tek tada počeli da ih rešavate.

11. Razmotrite svoje biološko vreme. To je vreme dana kada se osećate najbolje. Da li ste ranoranilac, noćna ptica ili najbolje funkcionišete po podne? Efikasno upravljanje vremenom je kada znate kad ste u najboljoj formi i kada to vreme koristite za ono što je bitno.

12. Uradite pravu stvar. Istaknuti ekspert iz oblasti menadžmenta Peter Druker kaže: "Uraditi pravu stvar je važnije nego da stvari radite kako treba." Uraditi pravu stvar znači uspešnost, obavljanje stvari znači efikasnost. Prvo se usredsredite na uspešnost (prepoznajte pravu stvar), a onda se koncentrišite na efikasnost (da radite kako treba).

13. Nemojte biti perfekcionista. Ne postoji apsolutno savršena osoba. Treba da težite da stvari koje radite budu blizu savršenstva, ali perfekcionizam, nepotrebno poklanjanje pažnje detaljima, može biti forma odlaganja zadataka.

14. Koristite pauzu u određeno vreme i zadržite dobar tempo rada. Uvek

ima vremena za pauzu. Intenzivan rad u dužem vremenskom periodu se ne isplati. Vaša koncentracija i efikasnost se smanjuju i počinjete da pravite greške. Pauze nikad ne treba posmatrati kao gubitak vremena. One su zaista neophodne. Najbolje je imati regularne, kratke pauze. Ovo će vam obnoviti energiju za zadatak kojim se bavite.

15. Dodatno vreme možete pronaći ako odredite dan u nedelji kada ustajete sat vremena pre ili krećete na spavanje sat kasnije nego obično.

16. Naučite da kažete "ne". Jedna od najkraćih reči koju je najteže izgovoriti. Koncentrisanje na zadatke vam može pomoći. Ograničavanje vremena za važne stvari, ali često neplanirane, kao što su porodica i prijatelji, takođe može da pomogne. Kao prvo, morate biti ubeđeni da ste i vi i vaši prioriteti važni - čini se da je to najteži deo u učenju da kažete "ne". Kada jednom postanete ubeđeni u tu važnost, reći "ne" nevažnim stvarima u životu postaje jednostavnije.

17. Dobro iskoristite višak vremena. Povremeno će vam se pojaviti neki višak vremena. Iskoristite ovo vreme za rutinske zadatke ili za planiranje.

18. Razmislite o vremenu u toku dana kada možete očekivati najviše "prekidanja". Planirajte svoje aktivnosti između ovih delova dana, tako da zadatke možete izvršavati bez uznemiravanja i na razuman i racionalan način.

19. Završite učenje sa pozitivnim stanjem duha. Dozvolite sebi da se osećate zadovoljno nakon što ste završili učenje. Zaboravite na svoje muke i radujte se zbog uspeha koji ste ostvarili tog dana.

20. Pridržavajte se plana trošenja vremena, jer je u suprotnom beskoristan.

Lista glavnih aktivnosti		Lista dnevnih aktivnosti	Podsetnik
	Preka potreba	neophodno uraditi	Petak 14. Mart
			9
			10
		trebalo bi uraditi	11
			12
			13
	Važnost	možda bi trebalo uraditi	14
			15
			16



plan trošenja  
vremena

## ODRŽIVOST PROJEKTA

Da se podsetimo: Projekat realizujemo jer želimo izazvati promenu koja daje doprinos rešavanju aktuelnih problema. Rezultat će dovesti do promena, ali se opšti cilj ogleda u našoj viziji, te naš projekat mora imati definisanu ODRŽIVOST.

Važno je predstaviti šta će se sa projektnim aktivnostima desiti nakon prestanka finansiranja od strane finansijera kome se dopao naš predlog projekta i koji je video svoj interes da uloži u realizaciju naše ideje.

Zbog toga je važno navesti plan održivosti koji će predvideti i obuhvatiti planirane izvore finansiranja, učešće korisnika u troškovima projekta, učešće lokalnih donatora, biznis sektora, lokalne samouprave.

Postoji li spremnost lokalne samouprave da pruži konkretan doprinos za realizaciju projekta...možda i spremnost da preuzme finansiranje nekih aktivnosti i po prestanku finansiranja započetih aktivnosti.

Da li je moguć obrt dredstava, prihodovanje-povratno ulaganje?

Prilikom koncipiranja projektnih aktivnosti treba razmišljati o sledećem:

Da li je moguće:

-poboljšanje sadržaja postojećih usluga

-ugradnja projektnih aktivnosti kao novih usluga koje se pružaju

-uvođenje novih davalaca usluga

Da li postoji mogućnost korišćenja drugih izvora finansiranja?

Kako je moguće uključiti druge aktere u pružanje usluge i iskoristiti njihove postojeće kapacitete?

Da li usluga može biti pružana u okviru profitnog sektora, odnosno privatnog preduzetništva?

## OSOBLJE ANGAŽOVANO NA PROJEKTU

Navedite imena i prezimena osoba koje će učestvovati na projektu, njihove biografije i funkcije u projektnom timu (vodite računa o tome da se one poklapaju sa stavkama koje ste naveli u budžetu projekta) i njihove kvalifikacije. Ovde je potrebno navesti formalno obrazovanje, neformalno obrazovanje i relevantno radno iskustvo u drugim projektima ili na poslovima koji su povezani sa njihovim funkcijama u timu.

Predstavite svaki od projekata na kojem ste učestvovali sa pojedinačnom tabelom. Ukratko predstavite najznačajnije rezultate projekta, a u delu o ulozi vaše organizacije navedite da li je organizacija bila nosilac projekta ili partner, na koji način je bila uključena u

realizaciju projekta i koliko je zaposlenih bilo uključeno u projekat.

## BUDŽET PROJEKTA

Budžet projekta je prevod projektnih aktivnosti u odgovarajuće novčane iznose. Troškovi iskazani u budžetu projekta moraju se zasnivati na stvarnim cenama, što znači da u toku izrade predloga projekta, odnosno, u fazi sastavljanja budžeta projekta treba prikupiti odgovarajuće ponude. Za troškove koje nije moguće precizno utvrditi, potrebno je dati procenu i u delu koji nazivamo takozvanim narativnim budžetom i objasniti na koji način su ti troškovi procenjeni.

Neprihvatljivi troškovi projekta su:

*troškovi aktivnosti na pripremi predloga projekta, troškovi koji se ne odnose na period implementacije projekta,*

*zaostali dugovi i kamate,*

*troškovi nabavke opreme koja nije neophodna za realizaciju projektnih aktivnosti i*

*troškovi upotrebe postojeće opreme, koja predstavlja raspoložive resurse organizacije nosioca projekta i partnerskih organizacija, a ne troškove projekta.*

Doprinos nosioca projekta, partnerskih organizacija i drugih donatora treba posebno iskazati u tabelarnom budžetu u odgovarajućim kolonama i objasniti ih u narativnom budžetu (ako je doprinos dat pod određenim uslovima, obavezno ih navesti).

U interesu je podnosioca predloga projekta da sastavi realan budžet sa stvarnim, opravdanim i prihvatljivim troškovima.

U narativnom budžetu projekta detaljno se opisuje, obrazlaže i prikazuje struktura troškova za svaku budžetsku stavku i podstavku posebno.

**NARATIVNI BUDŽET** je obavezan deo konkursne dokumentacije i predstavlja integralni deo budžeta u kom su mnogo jasnije i preciznije prikazani planirani troškovi projekta. Priprema i izrada narativnog dela projekta predstavlja bazu za izradu tabelarnog budžeta projekta.

Formulari ili aplikacione forme budžeta se razlikuju od donatotpra do donatora, no postoje neke stavke tj budžetske linije koje su uvek neophodne

**Budžetska linija 1 - LJUDSKI RESURSI**

**Budžetska linija 2 - PUTNI TROŠKOVI - PREVOZ**

**Budžetska linija 3 - OPREMA, MATERIJALNA SREDSTVA I PRIBOR**

**Budžetska linija 4 - LOKALNA KANCELARIJA/TROŠKOVI PROJEKTA**

**Budžetska linija 5 - OSTALI TROŠKOVI, USLUGE**



## ZAŠTO DA ČITAMO BRŽE?

### 1. Brzo čitanje vas čini efikasnijim

Brzo čitanje vas osposobljava da se lakše nosite sa zahtevima savremenog posla. Postati brži čitalac znači biti efikasniji radnik, što utire stazu vašeg napredovanja poslovnim svetom. To se dešava, jer ljudi koji čitaju brže, bolje i razumeju. Oni brže shvataju značenje i implikacije onoga što čitaju. Zbog toga su u stanju da delotvornije iskoriste vreme utrošeno na čitanje, što im donosi samopouzdanje i unapređuje delotvornost u svakom pogledu. Brže čitanje će od vas načiniti vrednijeg službenika.

### 2. Brzo čitanje pomaže da delotvornije govorite

Ono vam omogućava da brže sakupite materijal potreban za zvaničan govor ili razgovor.

### 3. Brzim čitanjem lakše ćete položiti ispite.

Ako učite za ispit, uz pomoć brzog čitanja ćete sa lakoćom preći gradivo.

### 4. Brzo čitanje povećava vaše razumevanje.

Praksa je pokazala da se brzim čitanjem brže i shvata ono što se čita. Utvrđeno je da svaki odrastao čovek normalne inteligencije, koji prelazi manje od 300 reči u minuti, čita sporije no što bi to bilo normalno u odnosu na njegovu sposobnost razumevanja.

### 5. Brzo čitanje je mentalno okrepljujuće sredstvo.

Deluje kao opšti mentalni eliksir, obnavlja znanje, uvežbava in teлект i drži pod kontrolom vaše mentalne sposobnosti.“

### 6. Koristite štapić, hemijsku olovku ili prst kao pokazivač na ono što čitate

Ovo vam pomaže da fokus vaših očiju bude tamo gde je sam vrh pokazivača. To je vrlo dobar preduslov za fotografsko prepoznavanje reči i fraza.

**R**aditi kako treba ili ostvarivati rezultate? Verovatno bi većina odgovorila da je i jedno i drugo podjednako važno. Ipak, postoji ona fina tanka linija koja pravi razliku, oličena u pojmovima efikasnost i efektivnost.

Uvek je dobro preispitati termine u čije značenje ne sumnjamo, ne samo da bismo zaposlili moždane vijuge, već da bismo postizali željene ciljeve. Isprva bismo gotovo svi rekli da su efikasnost i efektivnost sinonimi, ali nakon kraćeg istraživanja nailazimo na tekstove u kojima se efikasnost definiše kao ispravan rad, dok efektivnost podrazumeva da treba da uradimo pravu stvar. Dakle, za efikasnost je bitan način, postupak, za efektivnost rezultat.

Recimo da treba da napišemo tekst. Osoba A čita istraživanja, informiše se o temi, pedantno vodi beleške, piše koncept i tek onda, nakon svih učinjenih i razrađenih koraka, počinje da piše. S druge strane, osoba B pisanju pristupa po sistemu pokušaja i pogreške - odmah počinje sa pisanjem, brisanjem, prepravljanjem i razmišljanjem, baratajući istovremeno i činjenicama i kreativnim rešenjima. Iako u „neredu“, osoba B uspešno završava tekst. Kada neko bude čitao taj tekst, pred sobom će imati samo finalni produkt i neće razmišljati ili ocenjivati nečiji proces rada. Kao što vidimo, osoba B napravila je dobar rezultat, iako je sam proces bio trnovit ili haotičan, dok osoba A takođe može postići željene rezultate, ali uz niz pripremnih radnji, čak i uz pojedine nepotrebne korake. (Jedan od najpoznatijih nepotrebni koraka je čuveno generalno spremanje životnog i radnog prostora pre početka spremanja ispita, recimo.) Zaključujemo da je osoba A efikasna, jer je radila na pravi način i preduzela prave korake, dok rezultat može biti i pozitivan i negativan. Osoba B je efektivna, jer je u stanju da postigne cilj i ostvari očekivani rezultat, bez obzira na način na koji pristupa radu ili redosled koraka koje preduzima.

Idealno bi bilo raditi prave stvari na pravi način, jer tako ostvarujemo i efektivnost i efikasnost. Tome treba uvek težiti, ali bitno je na tom putu osvestiti razliku između ta dva pojma i, možda još važnije, značenje i značaj efektivnosti, budući da se o tome jako malo govori.

Svi žele da budemo efikasni, svuda možemo da čitamo o takozvanim „how to“ rešenjima, ali često primećujemo i to da željeni rezultati izostaju. Jer, šta vredi što smo efikasni ako radimo pogrešne stvari? Šta vredi da provodimo sate i sate kući, u biblioteci uz knjigu, na poslu, pred ekranom, bilo gde, ako ne ostvarujemo ciljeve?

***Dakle, poštujujte i principe efikasnosti i efektivnosti, ali nikad ne idite putem koji vas ne vodi ka ostvarenju ciljeva.***

## Letnje noći san

U svetlima starog Herceg Novog grada,  
dok Sunce je novi ispraćalo dan,  
pored starih škura ti si prošla tada,  
prelepa vila kao letnje noći san.

U mislima mojim, pošao sam s tobom,  
da pratim ti stope i haljine cvetne lat,  
i baš tu gde je stari Andrićev dom,  
baš tu mi stade očevo džepni sat.

Znak da pored tebe i vreme stoji,  
jer i njemu naglo oduzimaš dah,  
a sve što je sat uspeo da zbroji,  
u jedan mah se pretvorilo u prah.

Sedim na kamenu, i dalje sanjam  
budan, i pitam se kuda sada hodaš ti,  
još me čvrsto drži ovaj san čudan,  
i voleo bih sve ponoviti.....



## Da si tu

Znaš da i sada mislim na te,  
često sanjam pogled tvoj,  
ne mislim na dane, godine i sate...  
I vodiš me u daljine, tvome srcu dostižne,  
ne smetaju ti oseke ni plime...  
I samo želim da si tu, ljubav tvoju kao plamen,  
dosta je bilo u sećanju i snu, stvarno želim da si tu...  
Tišina donosi te, more prikriva te,  
a ja stojim kao kamen, suncu i vetru ostavljen...  
Lice vešto skriva bore, kao stare plovidbe,  
ali dobro svaku pamti more, sa njim nema pogodbe...  
I nek reči ćute a oči govore...  
Samo želim da si tu...



**D**a li znate šta kompanije ocenjuju prilikom selekcije? 88 odsto poslodavaca ocenjuje efektivnu komunikaciju, 80 odsto vaš rad u timu, proaktivnost i orijentaciju ka rezultatima. AIESEC i ovoga leta pruža studentima u Srbiji priliku da kroz volontiranje u inostranstvu ili praksu u internacionalnim kompanijama razvijaju navedene veštine ili stiču prva profesionalna iskustva!

Svaka kompanija traži određene veštine kod mladih prilikom zapošljavanja. "Global Citizen", globalni program volontiranja, omogućava sticanje i razvijanje tih veština kroz volontiranje i aktivnosti vezanih za razvoj zajednice. Iskustvo od šest nedelja u drugoj zemlji, upoznavanje drugih kultura i lični razvoj kroz aktivnosti bazirane na socijalnoj odgovornosti. Osim što je prvi korak u karijeri, ovaj program mladima pruža iskustvo u internacionalnom okruženju, razvoj leaderskih veština i socijalne odgovornosti, rad u timu, rad na projektu, razvoj komunikacionih veština, proaktivnost, besplatan pristup i pohađanje mnogih edukacija, treninga i preparacionih seminara. Informacije o ovom programu možete pronaći na sajtu. (<http://www.aiesec.org.rs/global-citizen/>)

U nedostatku prakse u toku i prilika za zaposlenje nakon studija Kina, Indonezija, Rusija i Poljska su neke od zemalja koje nude rešenje. "Global Education" program, globalni program edukativnih praksi, savršena je prilika za razvoj svih studenata završnih godina koji vole jezike, prilika da naprave razliku u edukaciji drugih i pozitivnu promenu u globalnom okruženju. Program pruža profesionalno iskustvo predavanja engleskog jezika u firmama ili privatnim školama, implementiranjem neformalnih metoda učenja i kreiranjem jedinstvenog okruženja za učenje za mlade ljude. (<http://www.aiesec.org.rs/global-education-programme/>)

AIESEC je šansa koju mladi ljudi širom sveta mogu pružiti sebi. Pored ličnog razvoja mladih, AIESEC se bavi podizanjem svesti o aktuelnim društvenim problemima, neguje poseban duh i kulturu i vrši pozitivan uticaj na društvo. Prisustvom na preko 2,400 univerziteta u 117 zemalja sa preko 84,000 članova, AIESEC je prepoznat od strane Ujedinjenih nacija kao najveća organizacija na svetu vođena od strane studenata. Kroz dva programa "Global Citizen" i "Global Talents", internacionalna iskustva stiče godišnje preko 40,000 studenata i mladih ljudi na globalnom nivou.

MEGATRENDseterka odlazi na zaslužen odmor, a Vama želi provod kao nikada do sada. Uživajte u ovom letu! Čitamo se u oktobru! ☺

The  
AIESEC way

I am an AIESECer

Ovakav sistem učenja nosi naziv prema početnim slovima reči:

<b>M</b> ood	atmosfera
<b>U</b> nderstand	razumeti
<b>R</b> ecall	podsetiti se
<b>D</b> igest	razložiti
<b>E</b> xpand	proširiti
<b>R</b> eview	preispitati

## 1. Kreirajte pozitivnu atmosferu

Vrlo je važno da napravite pozitivnu atmosferu u kojoj ćete učiti. Treba da odaberete odgovarajuće vreme za učenje, pogodno okruženje, kao i da budete raspoloženi.

## 2. Učite sa razumevanjem

Kada nešto ne razumete, prilikom učenja, bitno je da to označite i da se kasnije vratite na taj deo gradiva. Pokušajte da ga ponovo razjasnite, a ako vam ne uspe, potražite pomoć od nekog stručnjaka u toj oblasti ili od kolege iz škole.

## 3. Podsetite se pređenog gradiva

Nakon završetka dela gradiva, potrebno je da zastanete sa učenjem i vlastitim rečima prepričate ono što ste naučili. Ovo je odlična strategija da otkrijete gde "škripi" i da se fokusirate na te delove.

## 4. Razložite gradivo

Ako vam se čini da ima mnogo gradiva, razložite ga na više manjih celina i krenite deo po deo. Ako imate problema sa razumevanjem informacija, pored konsultacija kod profesora, može vam pomoći i čitanje druge literature ili pretraga po Internetu.

## 5. Proširite proces učenja

U petom koraku, treba da postavite sebi tri tipa pitanja koja se odnose na materijal koji učite:

Kad biste mogli da razgovarate sa autorom udžbenika, koja pitanja biste mu postavili, šta je to što biste mu zamerili ili šta biste kritikovali?

Kako biste mogli da primenite ovaj materijal na ono što vas zanima?

Kako biste mogli da učinite ove informacije zanimljivim i razumljivim za druge studente?

## 6. Preispitajte dosadašnji rad

Ponovite materijal koji ste učili.

Podsetite se koje su vam strategije (iz prošlog broja) pomogle da razumete ili zapamtite informacije.

Primenite te strategije u budućem učenju.

**U** narednim redovima možete pročitati na koji način i šta prvi utisak govori o vama. Ukoliko već niste, krajnje je vreme da shvatite da je u savremenom svetu najbitnije imati dobre ljude oko sebe. Ljudi predstavljaju najveće bogatstvo. Oni će vas vinuti u nebesa, ali, u isto vreme, oni su ti koji vas brzo i lako mogu zakucati za samo dno. Prema tome, od izuzetne važnosti je izgraditi zdrave i čvrste odnose sa ljudima na koje svakodnevno nailazite. Na putu dobijanja nečijeg poverenja i poštovanja, koji nije nimalo lak, valja početi od samog početka, dakle od samog susreta, upravo zato je jako bitno ostaviti dobar prvi utisak.

## 1. Već prilikom upoznavanja sa vama u čoveku se stvara izvesna slika o vama kao o osobi.

Koliko ste puta od nekog čuli 'ne poznajem ga, ali mi je nekako antipatičan, ne znam zašto? Ne dozvolite da se ova rečenica odnosi na vas. Počnite od vašeg spoljašnjeg izgleda. Koliko god ljudi tvrdili da i n je to najmanje bitna stvar, verujte nam da to igra izuzetno važnu ulogu kod prvog susreta. Šarmantni ljudi prijatne spoljašnjosti uživaju momentalni plus na prvo viđenje. Trudite se da uvek budete ispravni, umijeni, ispeglani i sveži. Bitno je da odišete samopouzdanjem. Najčešći razlog zbog koga ljudi ne ostavljaju dobar utisak na prvu, je nedovoljno samopouzdanje zbog nekih mana ili nedostataka za koje su svesni da i drugi vide, a koje oni smatraju kao neispredivne. Naučite da bez problema nosite svoje mane. Zapamtite, mane čoveka čine isto onoliko koliko i njegove vrline.

## 2. Obratite pažnju na pravilan izgovor i dikciju prilikom izgovaranja svog imena.

Niko ne voli osobe koje mumljaju i koje moraju da teraju da ponavljaju kako bi razumeli šta su rekli. Još jedan dokaz samopouzdanja je čvrst (ali ne i previše žustar stisak ruke.) Ukoliko sa osobom koju ste upoznali trebate da provedete neko vreme, morate da obratite pažnju na još neke stvari.

## 3. Naučite da se smešite.

Osmeh je vrlina koju retko ko poseduje, i on je taj koji ispravlja i sa uspehom pokriva veliki broj mana koje eventualno posedujete. Nemojte se smeјati prekomerno i bez potrebe. Iskren osmeh i pozitivna energija koju širite je nešto što će svako da oseti i ljudi će umeti da cene.

## 4. Ostavite svoje brige kod kuće.

Svako od nas ima probleme koji ga tište. Ne dozvolite da vaš sagovornik u vašem glasu ili u načinu na koji se ponašate oseti neku nelagodnost. Najgore je kada neko oseti da ste tu samo fizički, a da ste mislima odlutali negde drugde. Trudite se da rešavanje tih problema ostavite za posle, kada dođu na 'dnevni red'.

## 5. Primitite dobre osobine sagovornika i stavite mu do znanja šta vam se sviđa kod njega/nje.

Svakom prija da čuje neki kompliment, ali trudite se da pritom ne budete isuviše nametljivi i laskavi i da to ne uradite isuviše ulizivački. Niko ne voli osobe koje olako i bez nekog dobrog osnova prosipaju komplimente.

## 6. Učestvujte u razgovoru.

Trudite se da ne prekidate vašeg sagovornika. Naučite da slušate. Klimajte glavom i podstičite ga da završi svoju priču do kraja. Recite mu da vam je drago za vaše novo poznanstvo i da se nadate kako ćete ga/je videti uskoro.

**S**ir Hugh Beaver, počevši raspravu sa prijateljima koja je brža ptica, zlatni žalar ili jarebica (od svih evropskih ptica), shvatio je da nema nijedne knjige koja bi rešila sporove u vezi sa rekordima. To ga je dovelo do zaključka da bi takva knjiga bila izuzetno popularna.

Njegova ideja postaje realnost 12. sep.1951. g., kada je otvoren ured koji je započeo rad na prvom izdanju. Prvi primerak štampan je 27. avg.1955. g.

Ginisova knjiga rekorda danas je fokusirana na ljudska takmičenja ali sadrži i jos neke činjenice, npr. reka koja je najmanja na svetu ...

## GINISOVI REKORDI ZA 2013. GODINU

1. Vlasnik najvećih bicepsa na svetu Mustafa Ismail (24), iz Masačusetsa, nazivaju ga Popaj. Diže tegove dva puta dnevno. Obim njegovih bicepsa je 64,7 cm.
2. Džoana Kvas (86), iz Lajpciga, najstarija je gimnastičarka na svetu.
3. Najviša čirokana je visoka 113 cm i nosi je japanski dizajner Kazuhira Vatanabe.
4. Britanska sumorvačica Šaran Aleksander ima titulu najteže sportiskinje na svetu. Šaran je teška 203,2 kg.
5. Trogodišnja doga po imenu Zevs najviši je pas na svetu. Kada stoji na zemlji, njegova visina iznosi 112cm.
6. Najveći konj je Veliki Džek, visok 213cm. Ovaj devetogodišnjak zivi na farmi u Viskonsinu.
7. Vlasnica najveće kolekcije Barbi lutaka na svetu zove se Betina Dorfman (52) i živi u Nemačkoj. Plavuša i sama liči na Barbiku, ima 15000 lutaka.

Ovo su samo neka izdanja za 2013. godinu. Inače, moramo napomenuti da su rekordi kojima su se Srbi upisali u Ginisa 2011 godine sledeći:

-pljeskavica od 51kg., burek težak 200kg., pihtije od 19 m...

Za ove rekorde zaslužni su roštiljdžije i mesari leskovačke MK mesare, kao i pekari niških pekara.



**D**ragi moji studenti, stiglo nam je leto! Verujem da svako od vas mašta o odmoru pored mora sa prelepom peskovitom plažom. Ovog puta vas vodim u obilazak Sarimsaklija, pripremite se polećemo!

SARIMSAKLI- se nalazi na obali Egejskog mora. Pripada regiji Ayvalik, koja je proglašena od strane Svetske zdravstvene organizacije kao najbolje očuvana regija na svetu. Osnovne karakteristike ovog letovališta jesu čisto more, zlatno peščane plaže, blizina borovih šuma i izrazito niska vlažnost vazduha (svega 0,5%), pa ovo mesto još možemo nazvati i vazдушnom banjom. Blagotvorno deluje na plućne bolesti kao što su astma, hronični bronhitis i druga oboljenja disajnih organa i bolesti srca.

Regija Ayvalik, koja je pod zaštitom države, locirana je naspram grčkog ostrva Lezbos i predstavlja zaliv i arhipelag sa oko 20 prelepih ostrva. Sarimsakli se nalazi na 7 km udaljenosti od Ayvalika.

U Sarimsakliju živi oko 7000 stanovnika od kojih je više od 50% srpske nacionalnosti, pa često možete čuti srski jezik i kod meštana. Malo mesto sa velikim brojem hotela, restorana, prodavnica, dve diskoteke pa se preporučuje kako porodicama tako i omladini. Dužina plaže je 8 km a širina 150 m.

U Sarimsakliju, kulturnom i trgovačkom sedištu regije, vekovima su živeli Grci. Iz tog doba ostali su mnogi maslinjaci i uljare, zanati i trgovinske radnje, i jedna pravoslavna crkva. Nedaleko odatle, na ostrvcu Džunda, nalazi se još jedna crkva posvećena svetom Nikoli. Ukoliko se odlučite da posetite ovo mesto, nikako ne smete propustiti neponovljiv doživljaj zalaska sunca sa uzvišenja "Đavolja trpeza" na turskom poznatija kao Šejtan sofras.

Pored zalaska sunca, možete večerati uz muziku i riblje specijalitete ovog kraja. Tamo nisu samo topli dani i mediteranske noći, meštani i hotelsko osoblje, trgovci, sladoledžije takođe zrače toplinom osmeha i gostoljubivošću. Međutim, još važnije je da vas u Sarimsakliju očekuju otvorenog i iskrenog srca.

Ponudu ovog letovališta upotpunjuju i obilasci istorijskih mesta ovog kraja kao što su Troja, Pergamon i Efes. Moguća je poseta i Izmiru (grad koji je danas poznat po turskim serijama, složićete se sa mnom?), ostrvu Lezbos, regije Ayvalik, takođe i krstarenje i upoznavanje sa nekim od 20 ostrva koja se nalaze u okruženju. Naravno, svaki obilazak je po sopstvenoj želji, tako da možete za sebe napraviti kombinaciju obilaska koja vam najviše odgovara. Pored bogatog kulturnog i istorijskog sadržaja očekuje vas i sjajna kuhinja, sa brojnim specijalitetima koji će vas naterati da ponovo posetite ove krajeve.

**U narednim redovima možete pronaći informacije koje će vam biti od velikog značaja ako se odlučite da odmor provedete u Sarimsakliju:**

\*\*\*Sarimsakli- Ayvalik 7km, cena prevoza dolmušima je 2.5 lire u jednom pravcu, u sezoni dolmuši polaze na svakih 15 minuta

\*\*\*Vožnja trajektom Ayvalik - grčko ostrvo Lezbos traje sat i po vremena

\*\*\*1 € = 2,2 lire, najpovoljniji kurs daju zlatare

\*\*\*Cena vode od 0,5l - 0,50 lira, a od 1l - 1 lira

\*\*\*Cena cigareta oko 5 eura, dok su alkoholna pića prilično skupa.

**UVEK SE CENKAJTE!!!**

Zanimljivo je to da se našim turistima poklanja posebna pažnja, tako da to možete iskoristiti za nižu cenu neke torbe ili nekog suvenira. Šalu na stranu, nadam se da sam uspela barem delimično da vam približim toplinu ovog mesta i da posle ovog teksta poželite da posetite kako Sarimsakli tako i druga letovališta u Turskoj. Uživajte u odmoru ma gde bili i iskoristite ove tople dane na najbolji način. Pišite nam o svojim utiscima i sa drugih destinacija!

Da je prva zvanična košarkaška utakmica odigrana 20. januara 1892?

Da jedan kvadratni metar površine Sunca sija kao 600.000 sijalica od 100 vati?

Da je reč cigara španskog porekla i znači cvrčak?

Da je WC skraćenica od "water closet"?

Da reč snob potiče od latinskog sine nobilitas (onaj ko nema plemenito poreklo)?

Da slonove kljove spadaju u sekutiće?

Da je Novi Zeland prva država na svetu u kojoj su žene dobile pravo glasa (1893. godine)?

Da je peruanski grad La Rinkonada najviše naseljeno mesto na planeti Zemlji? On leži na nadmorskoj visini od 5.100 metara.

Da je pravo ime glumca Džona Vejna bilo Merion Morison?

Da se prvi strip zvao Žuti klinac?

Da su Kanarska ostrva dobila ime po psima?

Da je prvobitno ime strip junaka Zagora bilo Ajaks, ali da se autor Serđo Boneli predomislio kada je saznao da postoji deterđent tog imena?

Da je Rolan Garos pilot koji je prvi preleteo Sredozemno more?

Da je pecivo kroasan poreklom iz Austrije?

Da je penkalo izmislio hrvatski naučnik Eduard Slavoljub Penkala?

Da je pravo ime Koko Šanel Gabriela, a da je nadimak Koko dobila po francuskoj reči za petla, jer je volela da ustaje rano?

Da je električnu stolicu izumeo zubar?

Da je hrvatsku himnu "Lijepa naša domovino" komponovao Srbin Josif Runjanin?

Da se u indijskim Mekdonaldsima ne služe hamburgeri, zbog induskog verovanja da je krava sveta životinja? Umesto hamburgera, Indijci mogu da naruče „maharadža mek“, sendvič s jagnjetinom.

Da se u Južnoj Americi zrno kakaa upotrebljavalo kao sredstvo plaćanja?

Da je brisače za kola izumela žena po imenu Meri Anderson?

Da je drvo sekvoja dobilo ime po indijanskom Čiroki poglavici Sekvoji?

Da ukoliko 111,111,111 pomnožite sa 111,111,111 dobićete 12,345,678,987,654,321?

Da li ste znali da je upaljač izmišljen pre šibice?

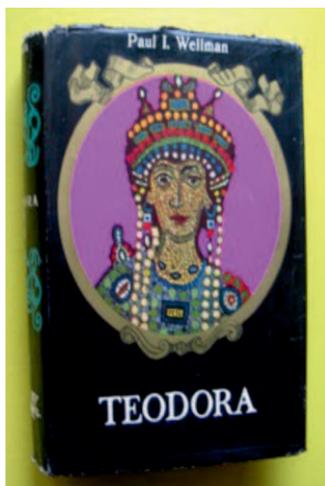
Da svaki kralj u kartama predstavlja jednog velikog kralja iz istorije:  
Pik: Kralj David, Tref: Aleksandar Veliki, Herc: Karlo Veliki, Karo: Julije Cezar.

# MEGATRENDER

za Vas Ela Knežević  
protokol Megatrend univerziteta

# PREPORUČUJE

## TEODORA



KNJIGA: Teodora

AUTOR: Pol I. Velman

IZDAVAČ: Epoha, Zagreb, 1966.

Komplet 1 - 2 . Dete najbednije bludnice, iz najgore jame poroka na svetu, postalo je vladarka celog zapadnog sveta. Iako je Justijan znatno zaostajao za Teodorom u duhovnim sposobnostima, dobio je nadimak Veliki, a Teodora je prozvana Zloglasna. Ispovest o ovoj izuzetnoj ženi prvi put u ediciji Vladarice u dva toma.

*“...Nesumnjivo da u celoj istoriji nijedna žena, pa čak nijedan muškarac, nije uspjela da se izdigne na način na koji je to uradila Teodora...”*

## “Doručak kod Tifanija”



FILM: „Doručak kod Tifanija“

REŽIJA: Blejk Edvards

ULOGE: Odri Hepbern, Džordž Peparđ, Miki Runi, 1961.

Doručak kod Tifanija (eng. Breakfast at Tiffany's) je američki igrani film snimljen 1961. Po žanru je ljubavna drama sa elementima komedije, a temelji se na istoimenom kratkom romanu Trumana Kepota. Protagonist je mlada Njujorčanka po imenu Holi Golajtli, koju glumi Odri Hepbern. Ona je bila u konkurenciji za Oskara za najbolju glavnu glumicu, a film je, inače, nagrađen ovom nagradom u kategorijama najbolja pesma i najbolja muzika. Doručak kod Tifanija je kulturni film, često citiran i od velikog uticaja u pop kulturi.

*“...Slike Odri Hepbern u dugoj crnoj haljini, sa biserima, crnim naočarima, šeširom i dugom crnom muštiklom, spadaju među najprepoznatljivije u istoriji filma...”*

## Toše Proeski- „Igra bez granica“



PESMA: Igra bez granica

IZVOĐAČ: Toše Proeski  
godina 2006.

Njegov poslednji album zove se "Igra bez granica" i pesme su ozbiljnije nego na prethodnim albumima. Ova pesma na jako slikovit način prikazuje misaone dileme koje autor ima i na vrlo liričan način ispoljava emocije.

*“...jer moj je život igra bez granica...”*



МЕГАТРЕНД  
УНИВЕРЗИТЕТ

ФАКУЛТЕТ ЗА МЕНАЏМЕНТ  
ЗАЈЕЧАР

УПИС 2013/14

**БЕСПЛАТНО!**  
УПИС И ПРВА  
ГОДИНА СТУДИЈА

019/430-800; 430-801; 430-802

[www.fmz.edu.rs](http://www.fmz.edu.rs)